

SITOWISEN LUMO-RAPORTTEJA 197/2025

Ranuan Rahaselän tuulivoimahankkeen kasvillisuusselvitys 2025

Sisältö

1. Johdanto	3
2. Selvitysalueen sijainti ja yleiskuvaus	3
3. Työstä vastaavat henkilöt	5
4. Inventointimenetelmät	5
4.1. Epävarmuustekijät	9
5. Selvitysalueen kasvillisuuden yleiskuvaus	9
6. Arvokkaat kasvillisuuskuviot	14
7. Tulokset ja päätelmät	57
8. Kirjallisuus ja lähteet	62

Päiväys: 8.12.2025

Tarkastaja: Elina Salo-Miilumäki

Projektinnumero: 12008112

Raportin pohjakartat: Maanmittauslaitoksen avoin aineisto 2025

Viittaussuositus: Lehmus, S. & Vesamäki, J. 2025:

Ranuan Rahaselän tuulivoimahankkeen kasvillisuusselvitys 2025. Sitowise Oy.

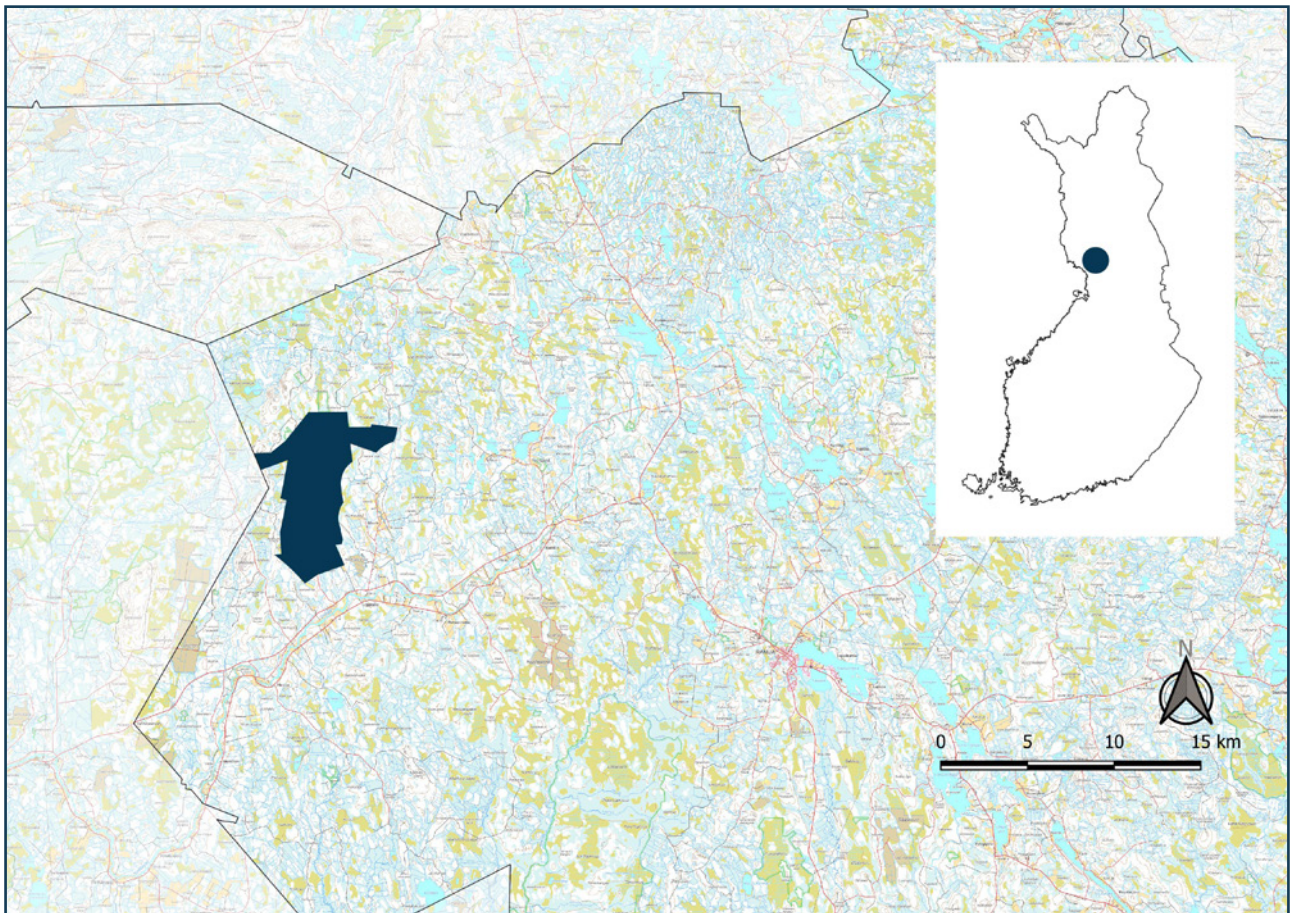
1. Johdanto

VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy suunnittelee tuulivoimaloiden rakentamista Ranualla Rahaselän alueelle. Tuulivoimahanke koostuu tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista, sähköasemasta sekä tuulivoimaloita yhdistävistä huoltoteistä ja voimajohdosta.

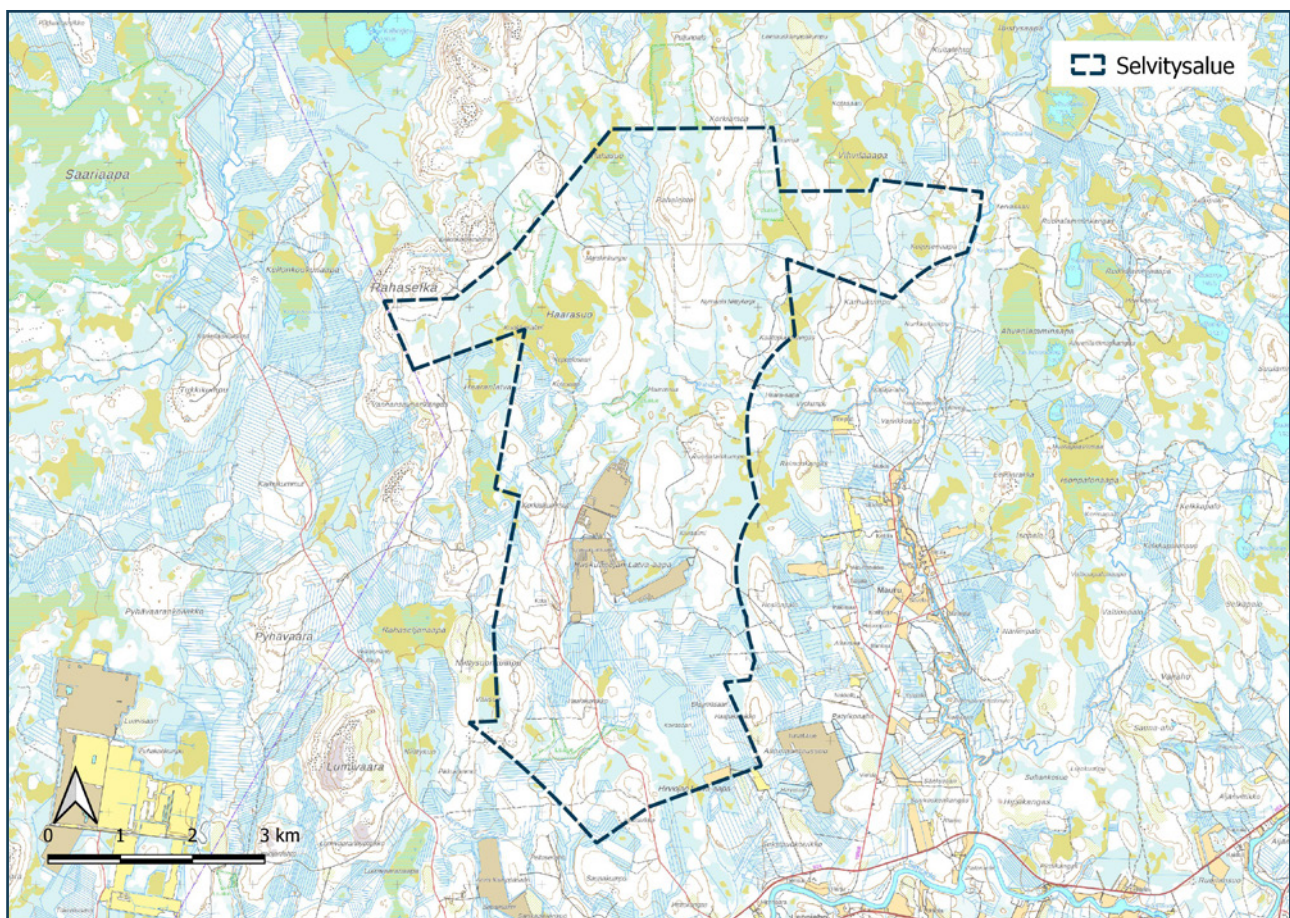
Tässä raportissa esitetään hankesuunnittelua varten Sitowise Oy:n tekemän kasvillisuusselvityksen tulokset, joiden perusteella voidaan arvioida hankkeen vaikutuksia kasvillisuuteen. Alueella tehtiin inventointeja yhteensä 14 päivänä kesä-, heinä- ja syyskuussa 2025. Raportissa esitetään käytetyt inventointimenetelmät, epävarmuustekijät, tulokset ja päätelmät.

2. Selvitysalueen sijainti ja yleiskuvaus

Rahaselän suunniteltu tuulivoimahanke sijaitsee Lapin maakunnassa Ranuan kunnan länsiosassa. Hankealue sijaitsee noin 35 km päässä Ranuan keskustasta länsiluoteeseen (kuva 1). Lähellä olevia paikkoja ovat Korkiamaa pohjoisessa, Maurun taajama idässä, Saunakumpu ja Simojoki etelässä sekä Rahaseljänaapa ja Rahaselkä lännessä. Luoteisosassa tuotantoalue rajautuu osittain Simon kunnan rajaan (kuva 2). Alueen pinta-ala on noin 3 600 hehtaaria.

Kuva 1. Selvitysalueen (sininen alue) lähestymiskartta. Lähikunnat ovat vaaleammalla sävyllä.

Kuva 2. Selvitysalueen sijainti ja raja.

Tuotantoalue sijaitsee Pohjanmaan keskiborealisella metsäkasvillisuusvyöhykkeellä ja Pohjois-Pohjanmaan aapasoiden suokasvillisuusvyöhykkeellä. Alueen kasvillisuutta luonnehtii kangasmetsien, korprien, rämeiden ja avosoiden mosaiikki. Metsät ovat suurelta osin metsätaloustuotuksessa ja suot ojitettuja, mikä on niiden luonnontilaa heikentävä tekijä. Ikärakenteeltaan metsät ovat enimmäkseen nuorehkoja tai varttuneempia tuoreita ja kuivahkoja kankaita, taimikoita sekä avohakkuualoja. Länsi- ja eteläosan korvet ja rämeet ovat lähes kauttaaltaan ojitettuja, mutta selvitysalueella on melko runsaasti myös ojittamattomia suoalueita. Keskiosaan sijoittuu laaja turvetuotantoalue sekä etelärajauksen tuntumaan peltolohko.

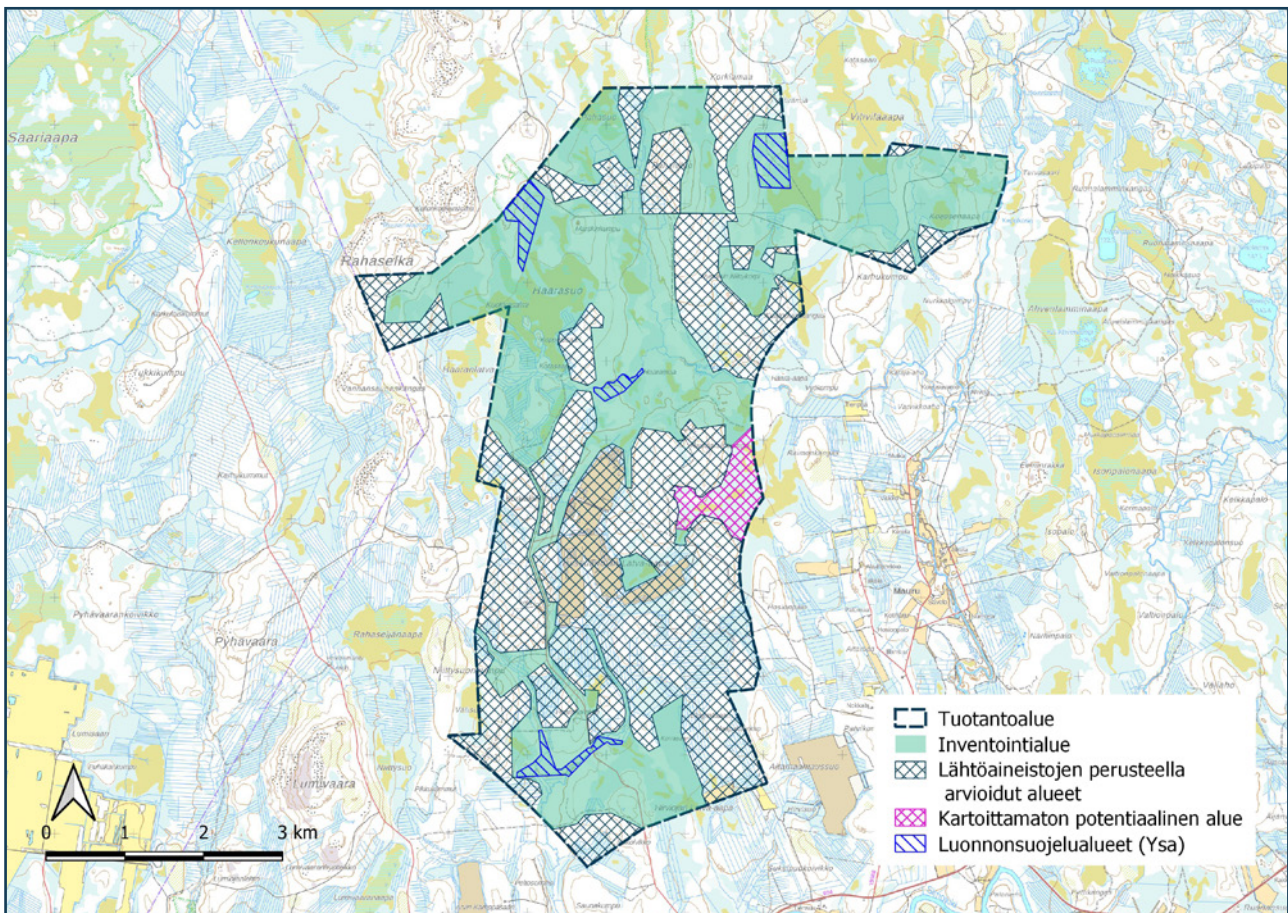
Nimettyjä virtavesiä ovat pohjoisosassa sijaitseva Pahaoja sivuhaaroineen, Koljosenoja koillisessa sekä keskiosasta etelään virtaavat Hiiskuanoja ja Hiiskuanojanhaara. Länsirajauksen läheisyydessä esiintyy nimeämätön piilopuro. Hankealueen pohjoispuolella sijaitseva Vihviläaapa on ehdolla soidensuojelun täydennysohjelmaan ja suoalueen eteläosa sijoittuu tuotantoalueelle. Suon reunaosista on tunnistettu lettoisia suotyyppisiä. Alueelle sijoittuu neljä yksityistä luonnonsuojelualuetta, jotka ovat Pahalehto (YSA206552), Tienpään luonnonmetsät (YSA207673) ja Keskinivan luonnonmetsät (YSA207672). Keskinivan luonnonmetsiä on kaksi erillistä kuviota. Tuotantoalueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu pohjavesi- tai Natura 2000-alueita.

3. Työstä vastaavat henkilöt

Rahaselän tuulivoimahankkeen kasvillisuusselvityksen maastotöistä vastasi luontokartoittaja (EAT) Satu Lehmus. Hänellä on kokemusta kasvillisuusselvityksistä neljältä vuodelta. Raportoinnista vastasi Lehmuksen lisäksi luontokartoittaja (EAT) ja puutarhuri Johanna Vesamäki. Lehmuksella on kolmen vuoden kokemus ja Vesamäellä viiden vuoden kokemus luontoselvitysten raportoinneista.

4. Inventointimenetelmät

Selvitysalueen kasvillisuutta inventoitiin yhteensä 14 päivänä 23.–29.6., 23.–28.7. ja 3.9.2025. Maastotyön kohteiksi valittiin ilmakehän- ja karttatarkastelun sekä tausta-aineistojen perusteella potentiaalisia alueita, kuten esimerkiksi ojittamattomia soita, kallioalueita, pienvesiä ja vesistöjen rantavyöhykkeitä sekä varttuneiden ja vanhojen puustojen metsiä. Hakkuualueille, taimikoille, ojitetuille soille, turvetuotantoalueille tai pelloille ei kohdennettu maastoselvitystä. Inventoidut ja inventoinnin ulkopuolelle jätetyt alueet sekä luonnonsuojelualueet esitetään kuvassa 3. Tausta-aineistona käytettiin muun muassa Suomen metsäkeskuksen, Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ja Luonnonvarakeskuksen (LUKE) avoimia paikkatietoaineistoja. Maastotöihin käytettiin aikaa yhteensä 112 tuntia.

Kuva 3. Inventointialue.

Jokainen arvokas kuvio piirrettiin kartta- ja ilmakuvapohjalle, valokuvattiin ja niistä kirjoitettiin yleisluonnehdinta sekä maankäyttösuositukset. Maastotöiden aikana kirjattiin lajilistalle kaikki havaitut putkilokasvit, myös villiintyneet koriste- ja hyötykasvit sekä vieraslajit. Selvityksessä käytetty nimitys on Suuren Pohjolan Kasvion (Mossberg & Stenberg 2005) mukaan. Lajilista esitetään suomenkielisessä aakkosjärjestyksessä. Kasvilajiston osalta tarkasteltiin Suomen lajitietokeskuksen havainnot huomionarvoisista lajeista ja haitallisista vieraslajeista selvitysalueelta (Suomen Lajitietokeskus 2025). Huomionarvoisten putkilokasvien (Hyvärinen ym. 2019) esiintymien koordinaatit tallennettiin maastossa GPS-paikantimella ja versojen määrä joko laskettiin tai arvioitiin.

Luontotyyppikohteiden arvotuksessa on käytetty alla esitettyä neliportaista arvoluokittelua (Mäkelä & Salo 2023).

Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet

Luokkaan 1 kuulumiseen ei sisälly tapauskohtaista harkintaa, sillä luokan kriteerinä on lainsäädännön antama turva kohteelle. Luokkaan kuuluvat seuraavat alueet ja kohteet:

- Luonnonsuojelualueet
- Natura 2000 -alueet
- Suojeluun varatut alueet
- LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajatut esiintymät
- LSL:n tiukasti suojeltujen luontotyyppien esiintymät
- Vesilain suojeltujen luontotyyppien esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen IV b kasvilajien esiintymispaikat
- LSL:n erityisesti suojeltavien eliölajien rajatut esiintymispaikat
- Luontodirektiivin liitteen II eliölajien rajatut esiintymispaikat

Suojeluun varatuilla alueilla tarkoitetaan tässä valtakunnallisten suojeluohjelmien vielä suojelemattomia kohteita, joille on tavoitteena perustaa luonnonsuojelualue, sekä muita valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuja alueita, joille ei ole vielä laadittu luonnonsuojelualueen perustamisasetusta.

Yksityiskohtaiseen suunnitteluun perustuvissa selvityksissä luokkaan kuuluvat lisäksi seuraavat kohteet:

- LSL 95 §:n luonnonmuistomerkit

Luokka 2: Erityisen tärkeät kohteet

Luokan 2 kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä. Luokan kriteerejä ovat esimerkiksi alueen tärkeys ekologisen verkoston kannalta sekä luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus, hallinnollinen asema ja esiintymien merkittävyys. Luokkaan kuuluvat muun muassa luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet, uhanalaisten luontotyyppien ja lajien merkittävät esiintymät sekä luontodirektiivin luontotyyppien merkittävät esiintymät. Luokkaan kuulumisen edellyttää aina tapauskohtaista harkintaa.

Ekologinen verkosto voi olla alueelle lisäarvoa tuova elementti: arvoluokkaan 3 muuten sijoittuvat kohteet voidaan sijoittaa arvoluokkaan 2, jos ne ovat lisäksi ekologisen verkoston kannalta tärkeitä. Pääosa luokan 2 kohteista on aina huomioitavia. Näiden lisäksi luokkaan kuuluu maakuntatasolla sekä yksityiskohtaisemman suunnittelun tasolla huomioitavia kohteita.

Aina huomioitavat

- Valtakunnallisesti arvokkaat luontokohteet
- Ekologisen verkoston kannalta erittäin tärkeät kohteet
- Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet
- Uhanalaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät
- Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien merkittävät esiintymät

Lisäksi yleispiirteisessä suunnittelussa huomioitavat

- Maakunnallisesti arvokkaat luontokohteet

Lisäksi yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioitavat

- LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajaamattomat esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen II lajien rajaamattomat merkittävät esiintymispaikat

Luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Luokan 3 kohteet ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä. Luokan kriteerejä ovat esimerkiksi alueen tärkeys ekologisen verkoston kannalta sekä luontotyyppien ja lajien uhanalaisuus ja hallinnollinen asema. Luokkaan kuuluvat muun muassa uhanalaisten sekä luontodirektiivin luontotyyppien ja lajien muut kuin merkittävät esiintymät, luontotyyppi- ja lajiesiintymien muut kuin merkittävät kokonaisuudet sekä maakunnalle ominaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät. Luokkaan sisältyvät lisäksi ekologisen verkoston kannalta tärkeät kohteet.

Rajanveto arvoluokkien 2 ja 3 välillä edellyttää aina tapauskohtaista luontotyyppi- ja lajiesiintymien merkittävyyden tarkastelua sekä harkintaa kohteen tärkeydestä ekologisen verkoston kannalta. Osa luokan 3 kohteista on aina huomioitavia. Näiden lisäksi luokkaan kuuluu maakuntatasolla sekä yksityiskohtaisemmalla tasolla huomioitavia kohteita.

Luokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

Luokan 4 kohteilla esiintyy erilaisia monimuotoisuutta tukevia luonnonarvoja. Luokan kohteet ovat usein paikallisesti tärkeitä, ja niiden huomioimisessa tarvitaan muita luokkia enemmän tapauskohtaista soveltamista. Monimuotoisuutta tukeviin kohteisiin voivat kuulua esimerkiksi alueellisesti uhanalaisten tai silmälläpidettävien lajien tai luontotyyppien esiintymät ja tai lajistollisesti arvokkaat uusympäristöt. Luokkaan voivat kuulua myös Suomen kansainvälisten vastuuluontotyyppien esiintymät. Harvinaisten tai puutteellisesti tunnettujen, mutta tärkeiksi katsottujen luontotyyppien kohteet voivat niin ikään kuulua monimuotoisuutta turvaaviin kohteisiin. Tällaisia voivat olla esimerkiksi luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset sisävesien rantaluontotyypit, lähdelammet tai sisämaan dyynimetsät. Arvoluokan 4 kohteisiin luetaan kuuluviksi myös ekologiaa yhteyksiä tukevat

kohteet, jotka ovat arvottamisessa aina huomioitavia. Luokan muut kohteet huomioidaan yksityiskohtaisella tasolla.

Kaikkia monimuotoisuutta tukevia kohteita ei luontoselvitysten yhteydessä yleensä selvitetä eikä ole tarpeenkaan selvittää, vaan siihen liittyy laji-, luontotyyppi- ja tapauskohtaista harkintaa.

Maastotöissä on huomioitu luonnonsuojelu-, vesi- ja metsälain mukaiset luontotyypit seuraavasti:

Luonnonsuojelulain (64 §) mukaiset luontotyypit

- Hiekkarannat
- Jalopuumetsiköt
- Pähkinäpensaikot
- Tervaleppämetsät
- Merenrantaniityt
- Lehdesniityt
- Kedot
- Rannikon metsäiset dyynit
- Sisämaan tulvametsät
- Harjumetsien valorinteet
- Meriajokaspohjat
- Suojaisat näkinpartaispohjat
- Kalkkikalliot
- Serpentiinikalliot & rannikon avoimet dyynit (65 §)

Vesilain mukaiset luontotyypit

- Enintään kymmenen hehtaarin laajuinen flada, kluuvijärvi tai lähde
- Muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitseva noro tai enintään yhden hehtaarin suuruinen lampi tai järvi

Metsälain (10 §) mukaiset luontotyypit

- Lähteiden, purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen sekä enintään 0,5 hehtaarin suuruisten lampien välittömät lähiympäristöt, joiden ominaispiirteitä ovat veden läheisyydestä ja puu- ja pensaskerroksesta johtuvat erityiset kasvuolosuhteet ja pienilmasto
- Seuraavat luetellut suoelinympäristöt, joiden yhteinen ominaispiirre on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen vesitalous
 - ▶ Lehto- ja ruohokorvet, joiden ominaispiirteitä ovat rehevä ja vaatelas kasvillisuus, erirakenteinen puusto ja pensaskasvillisuus
 - ▶ Yhtenäiset metsäkorte- ja muurainkorvet, joiden ominaispiirteitä ovat erirakenteinen puusto ja yhtenäisen metsäkorte- tai muurainkasvillisuuden vallitsevuus
 - ▶ Letot, joiden ominaispiirteitä ovat maaperän runsasravinteisuus, puuston vähäinen määrä ja vaatelas kasvillisuus

- ▶ Vähäpuustoiset jouto- ja kitumaan suot
- ▶ Luhdat, joiden ominaispiirteitä on erirakenteinen lehtipuusto tai pensaskasvillisuus sekä pintavesien pysyvä vaikutus
- Rehevät lehtolaikut, joiden ominaispiirteitä ovat lehtomulta, vaateliias kasvillisuus sekä luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen puusto ja pensaskasvillisuus
- Kangasmetsäsaarekkeet, jotka sijaitsevat ojittamattomilla soilla tai soilla, joissa vesitalous on pääosin säilynyt muuttumattomana
- Kallioperässä olevat tai kivennäismaahan uurtuneet, jyrkkärinteiset, pääosiltaan vähintään kymmenen metriä syvät rotkot ja kurut, joiden ominaispiirteenä on luonteenomainen muusta ympäristöstä poikkeava kasvillisuus
- Pääosiltaan vähintään kymmenen metriä korkeat jyrkänteet ja niiden välittömät alusmetsät
- Karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat hietikot, kalliot, kivikot ja louhikot, joiden ominaispiirre on harvahko puusto

4.1. Epävarmuustekijät

Kasvillisuusselvitys tehtiin kesä- ja heinäkuun aikana sekä yksittäinen päivä syyskuun alussa. Tuotantoalueelta oli aiemmin tehty havaintoja lettoisuudesta ja kalkkivaikutuksesta. Selvitetyt alueet painottuvat alueille, joilla suojelullisesti huomioitavia putkilokasveja ja uhanalaisia luontotyypppejä todennäköisemmin esiintyy. Huomioiden tuotantoalueen laajuuden on mahdollista, että arvokasta lajistoa ja luontotyypppejä on paikoitellen jäänyt havaitsematta.

Hankealueen keskellä sijaitsevia turvetuotantoalueita ja niiden välitöntä lähiympäristöä ei kasvillisuusselvityksessä inventoitu. Virtavesien rannoilta ja soilta tunnistettiin kasvillisuutta niiltä osin, missä oli mahdollista kävellen liikkua. Maastossa käytettiin aikaa 14 päivää, joten alue saatiin inventoitua melko kattavasti.

5. Selvitysalueen kasvillisuuden yleiskuvaus

Selvitysalueella on pääosin talousmetsää. Puustoltaan metsät ovat varttuneita ja nuoria kasvatusmetsiä sekä eri kehitysvaiheen taimikoita. Suot ovat enimmäkseen turvekankaita tai pitkälle muuttuneita ojitusaluja, mutta etenkin pohjoisosassa on laajoja, osittain laiteiltaan ojitettuja aapasoi. Avoimet suot ovat tyyppillisesti jänne-rimpipintarakenteisia lettoja ja nevoja sekä letto- ja sararämeitä esiintyy yleisesti.

Selvitysalue on metsäkasvillisuuden (3a) Pohjanmaa ja (4b) Perä-Pohjola vaihettumisvyöhykettä ja metsäkasvillisuustyyppittain esiintyy vaihtelua kumpaankin suuntaan. Tuoreilla kankailla esiintyy puolukka-mustikkatyyppiä (VMT) ja pohjoista mustikkatyyppiä (p.MT). Lehtomaiset kankaat ovat pääosin metsäkurjenpolvi-mustikkatyyppiä (GMT) tai metsäimarre-mustikkatyyppiä (DMT). Kuivahkoilla kankailla esiintyy variksenmarja-mustikkatyyppiä (EMT) ja variksenmarja-puolukka-tyyppiä (EVT). Luonnontilaisia lehtoja ei havaittu, sillä ojitukset ja maankäyttö ovat muuttaneet niitä ruohoturvekankaiksi.

Kangasmetsien puusto on kuusi- ja mäntyvaltaista, sekapuuna kasvaa hies- ja rauduskoivua sekä paikoitellen haapaa, harmaaleppää, raitaa ja tuomea. Pensaskerroksessa esiintyy valtapuulajien taimien lisäksi pajuja, katajaa ja pihlajaa. Kenttäkerroksen valtalajeja kangasmetsissä ovat

puolukka ja mustikka. Tuoreilla kankailla esiintyy lisäksi mm. vanamoa ja oravanmarjaa sekä lehtomaisilla kankailla ruohokanukkaa, metsäimarretta, lillukkaa ja metsäälvejuurta. Kuivahkoja kankaita luonnehtii variksenmarja, puolukka, mustikka ja kanerva Pohjakerroksessa on yleisesti seinä- ja metsäkerrossammalta, kynsisammalia, karhunsammalia sekä soilla rahkasammalia. Poronjäkälet ovat yleisiä.

Avosoiden kenttäkerroksen kasvillisuus on jouhisara-siniheinävaltainen ja tavanomaisia ovat myös tupasvilla, luhtavilla ja villapääluikka. Rimpien kasvillisuudessa tavataan raatetta, mutasaraa, juurtosaraa ja rimpivesihernettä. Rimmet ovat enimmäkseen ruoppa- tai sammalrimpiä. Pohjakerroksessa on kasvupaikan mukaan muun muassa lettolierosammalta, rahka-, rusko- ja heterahkasammalta. Luonnontilaiset tai sen kaltaiset puustoiset suot ovat enimmäkseen letto- tai lettonevärämettä (LR/LNR), sararämettä (SR), pallosararämettä (PsR), tupasvillarämettä (TR), rahkarämettä (RaR) ja lettokorven (LK) lisäksi muita korpityyppejä. Arvokkaiksi kasvillisuuskuvioiksi on arvioitu esimerkiksi ruoholehtokorpia (RhLhK) ja saniaislehtokorpia (SaLhk).

Avosoiden laiteilla esiintyy räme- ja korpimuuttumaa, jotka vaihtuvat ojitetuiksi turvekankaiksi. Turvekankaat ovat yleisimmin mänty- ja hieskoivuvaltaista puolukkaturvekangasta (Ptkg II) ja kuusivaltaista mustikkaturvekangasta (Mtkg (II)). Kasvupaikan mukaan kenttäkerroksessa esiintyy puolukan ja mustikan ohella riidenliekoa ja rämevarpuja, kuten vaivaiskoivua, suopursua ja juolukkaa. Pohjakerroksessa esiintyy esimerkiksi karhunsammalia, rahkasammalia ja seinäsammalta. Virtavesien ja soiden ympäristössä on tyypillisimmin reheviä koivu- ja kuusivaltaisia ruohoturvekankaita (Rhtkg (II) tai turvelehtoja (TIh), joiden pensaskerroksessa esiintyy pohjanpajua ja näsiä. Kenttäkerroksessa kasvaa yleisimmin mesiangervoa, korpikastikkaa, ruokohelpeä ja metsäkurjenpolvea. Pohjakerroksessa esiintyy lehvässammalia, metsäliekosammalta ja rahkasammalia. Lisäksi selvitysalueella tavataan karhunsammalturvekangasta (Kstkg) ja rimpistä kataja-siniheinäturvekangasta (KtShtkg).

Selvitysalueen virtavedet ovat enimmäkseen luonnontilaltaan heikentyneitä. Puroja on oikaistu ja niihin on johdettu ojituksia. Pahaojan kaksi suvantoaluetta ja lyhyt osuus suvannoilta pohjoiseen on luonnontilaisen kaltaista. Uomassa esiintyy kivisyyttä ja matalia koskia. Tuotantoalueen pohjoisosassa kapea Koljosenojan uoma virtaa tuotantoalueen itäpuolella Ruonajokeen. Hiiskuanoja ja Hiiskuanojanhaara virtaavat hankealueen eteläosalta Simojokeen. Haaranlatvasta, hankealueen länsipuolelta virtaa nimetön puro Haaramaahan, jossa se yhdistyy Pahaojaan. Selvitysalueen valokuvia esitetään sivuilla 11–14 (kuvat 4–10).

Kuva 4. Hankealueelle tyypillistä mäntyvaltaista kasvatusmetsää.

Kuva 5. Pahasuon eteläosan ojitusalueen koivuvaltaista ruohoturvekangasta.

Kuva 6. Hankealueen pohjoisosan Pahalehdossa on reheviä lehtomaisia kankaita.

Kuva 7. Aapasoiden reunoilla esiintyi kataja-siniheinävaltaisia rämeitä.

Kuva 8. Aapasuon rimpi-jänne vaihtelua Haarasuolla.

Kuva 9. Hankealueen eteläosan hakkuita ja ajouria.

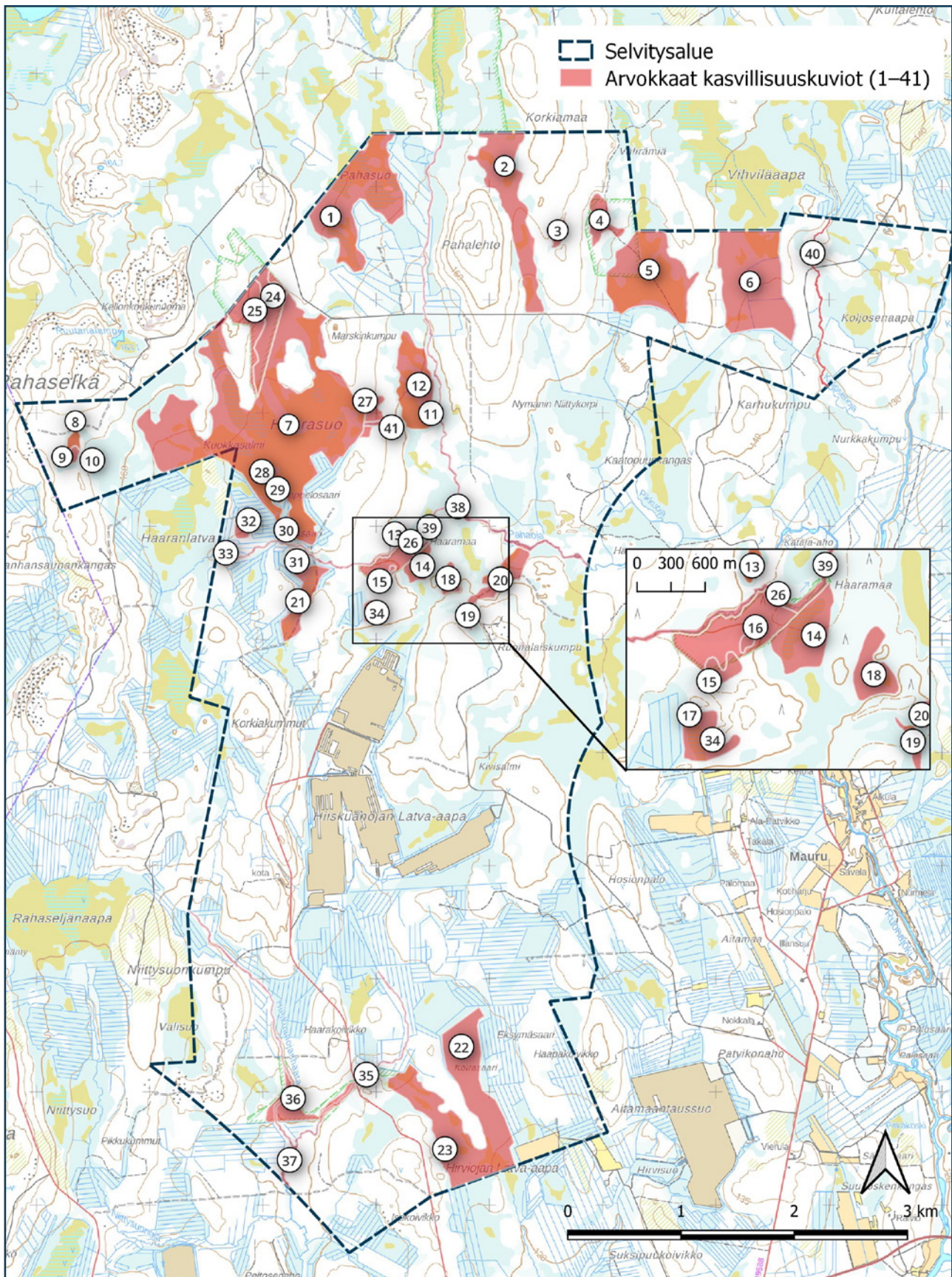

Kuva 10. Pahaojan suvanto.

6. Arvokkaat kasvillisuuskuviot

Tässä osiossa esitetään selvitysalueelta löytyneet arvokkaat kasvillisuuskuviot (kuva 11), joista kerrotaan yleiskuvauksen lisäksi suojeluperuste ja maankäyttösuositukset. Kohteen yhteydessä mainitut uhanalaisuusluokat ovat seuraavia: CR = äärimmäisen uhanalainen, EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, LC = elinvoimainen ja DD = puutteellisesti tunnettu (Kontula & Raunio 2018). Uhanalaisuusluokat kuvaavat Etelä-Suomen luokkia.

Arvotuksessa on käytetty neliportaista luokkaa seuraavasti: 1 = lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2 = erityisen tärkeät kohteet, 3 = monimuotoisuutta turvaavat kohteet ja 4 = monimuotoisuutta tukevat kohteet (Mäkelä & Salo 2023).

Kuva 11. Selvitysalueen arvokkaat kasvillisuuskuviot.

1. Kes kiboreaalinen aapasuo

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

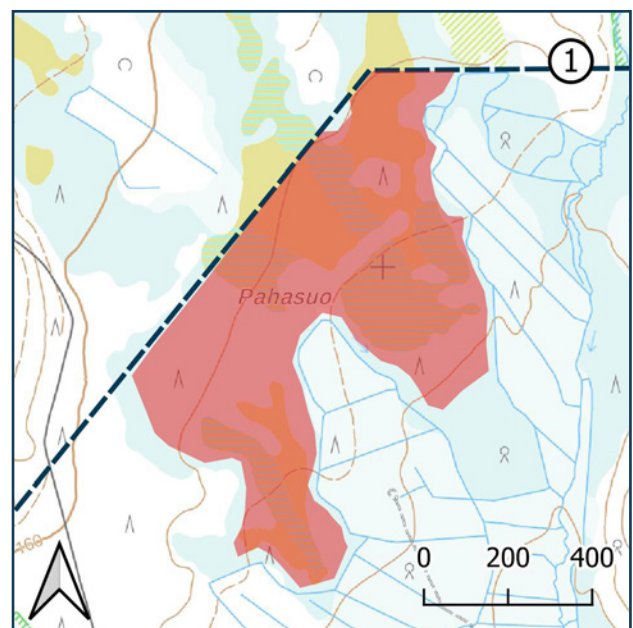
Pahasuo on väli-rimpipintainen aapasuo, jossa esiintyy lierosammalrimpilettoa (LieRiL), mesot-rofista saranevaa (MeSN) ja sararimpinevaa (MeSRiN). Rämeet edustavat lähinnä lettorämettä (LR). Suon itä- ja eteläreunoilla on rämemuuttumia ja turvekankaita. Puusto on mäntyvaltaista ja sekapuuna kasvaa hieskoivua sekä kituliasta kuusta. Pensaina tavataan katajaa ja männyn taimia. Kenttäkerroksen valtalajina on jouhisaraa ja lettorämeellä lisäksi järviruokoa. Rimmissä esiintyy mm. rimpivesihernettä, juurtosaraa ja villapää-luikkaa. Pohjakerroksen sammalia ovat muun muassa sara-, räme- ja heterahkasammal sekä lettolierosammal.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomion-arvoisia lajeja (taulukko 2). Kes kiboreaaliset aapasuot on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi.

Maankäyttösuositukset:

Lisäojituksia tulisi välttää vesitalouden säilyttämiseksi vähintään luonnontilaisen kaltaisena.

2. Keskiboreaalin aapasuo

[EN]

Kasvillisuuskuvauk:

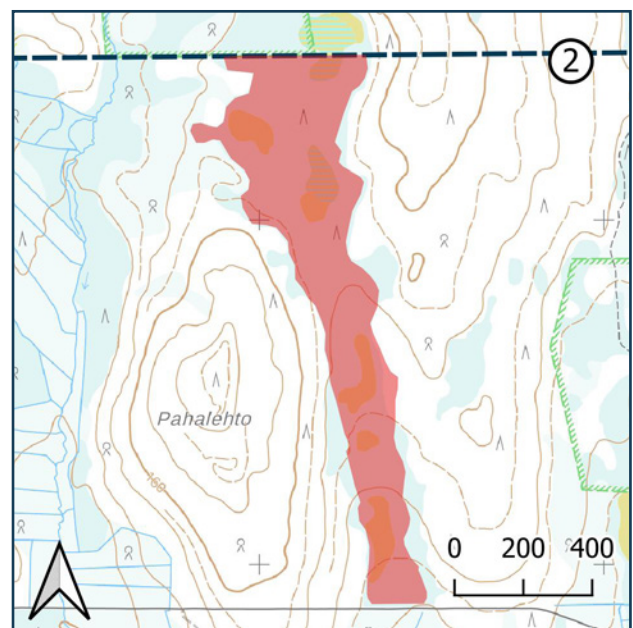
Ojittamattoman suo sijoittuu Pahalehdon itäpuolelle. Kuviolla on lettorämettä (LR), lettonevarämettä (LNR), rahkarämettä (RaR), tupasvillarämettä (TR), saranevaa (VSN) sekä mesotrofista rimpinevarämettä (MeRiNR) ja sararimpinevaa (MeSRiN). Puusto on eri-ikäistä mäntyä sekä lettorämeillä lisäksi kuusta, koivua ja harmaaleppää. Pensaina jänteillä esiintyy katajaa ja vaivaiskoivua sekä rämeillä lisäksi puiden taimia ja pohjanpajua. Ruopparimmissä kasvaa rimpivesihernettä, raatetta, juurto- ja mutasaraa sekä paikoin luhta- ja letto villaa. Jänteillä on jouhisaraa ja siniheinää sekä rämeillä lisäksi tupasvillaa, suopursua ja lakkaa. Sammalistossa on esimerkiksi hete- ja kalvakkarahkasammalta sekä lehväsammalia.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska suo turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2) sekä iäkkäitä, lakkapäisiä mäntyjä ja kookkaita pystykeloja. Keskiboreaaliset aapasuot on arvioitu Etelä-Suomessa erityin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi.

Maankäyttösuosituks:

Kuvion ominaispiirteitä muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

3. Pallosararäme (PsR) ja rahkaräme (RaR)

[VU, LC]

Kasvillisuuskuvauk:

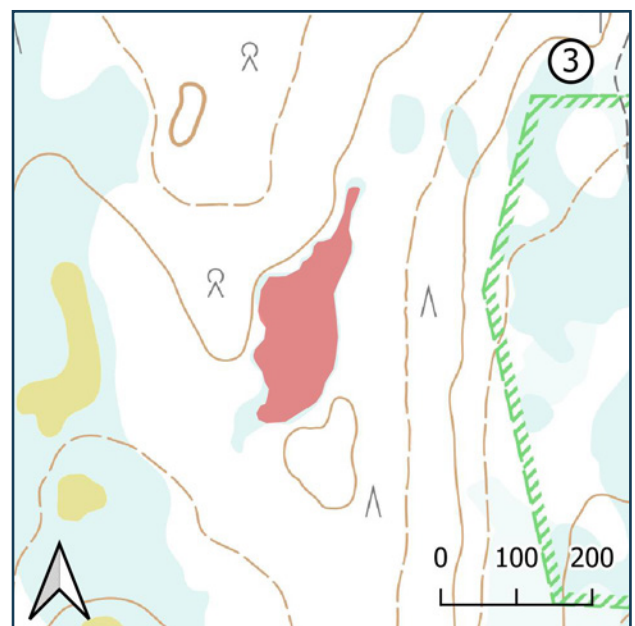
Korkiamaan eteläosaan sijoittuu ojittamaton räme, jossa on pallosararämeen ohella rahkarämetä. Kuvio on luonnontilaisen kaltainen ja yksittäisiä vanhoja kantoja erottuu. Latvuserroksessa on eri-ikäistä mäntyä sekä sekapuuna kasvaa hieskoivua ja kuusta. Kuviolla on vanhoja mäntyjä ja pystykeloja. Pensakerroksessa tavataan vaivaiskoivua ja puiden taimia. Kenttäkerroksen valtalajeina kasvaa pallosaraa, tupasvillaa, variksenmarjaa ja lakkaa. Pohjakerroksessa esiintyy mm. rämerahkasammalta, punarahkasammalta ja rämekarhunsammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallisesti monimuotoisuutta. Yksittäisiä kantoja esiintyy, mutta edustavuutta lisäävät iäkkäät männyt ja kookkaat kelot. Pallosararämeet on arvioitu vaarantuneiksi (VU) ja rahkarämeet on arvioitu säilyviksi (LC) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

4. Lettoräme (LR), lettokorpi (LK) ja lettonevaräme (LNR)

[CR]

Kasvillisuuskuvaus:

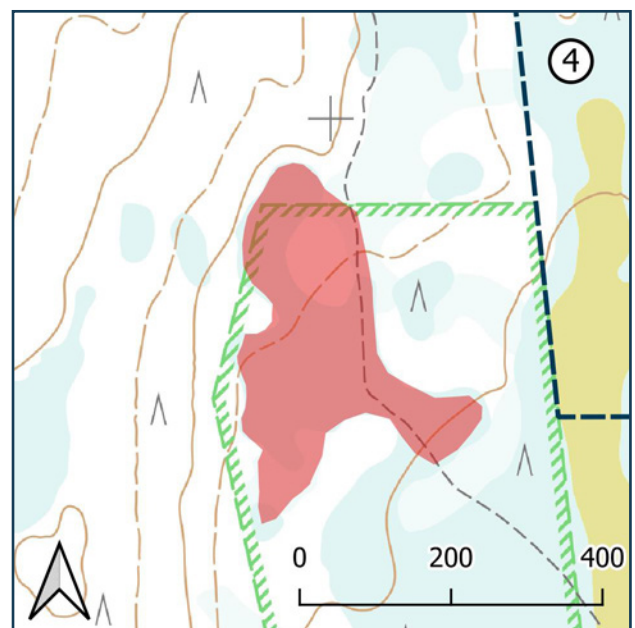
Vihviläaavan lounaisosan suojelualueella on lettorämettä sekä pienialaisesti lettokorpea ja avoimempaa lettonevarämettä. Puusto on mäntyvaltaista ja eri ikäistä. Kuviolla on vanhoja lakkapäisiä mäntyjä sekä pystykeloja. Lettokorvessa puusto on kuusi- ja hieskoivuvaltaista. Pensaskerroksessa esiintyy puiden taimien lisäksi katajaa ja pajuja. Kenttäkerroksessa rämeellä on juolasaraa, luhta- ja lettovillaa sekä lettokorvessa mm. korpikastikkaa, karhunputkea, mesiangervoa ja isotalvikkia. Pohjakerroksessa tavataan esimerkiksi korpi- ja he-terahkasammalta sekä lettoväkäsammalta.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio on LSL (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueella (YSA 206552). Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Lettorämeet, -nevarämeet ja -korvet ovat arvioitu Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) elinympäristöiksi.

Maankäyttösuosituks:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 53 §:n mukaiset.

5. Keskiboreaalinen aapasuo

[EN]

Kasvillisuuskuvauk-

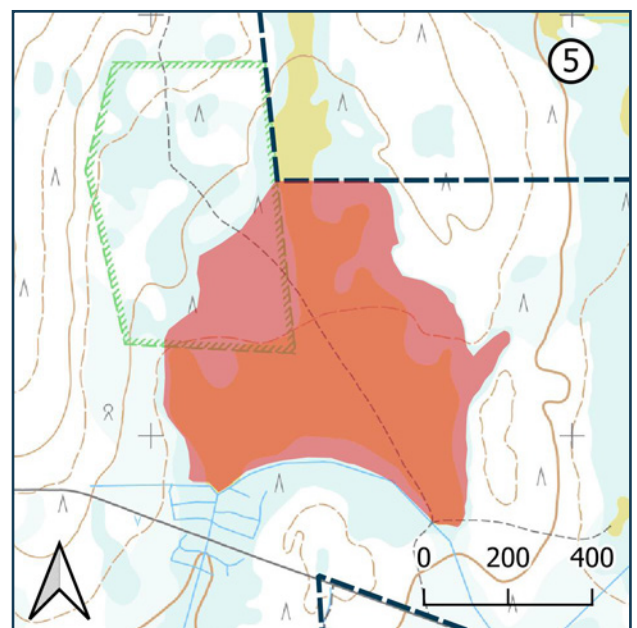
Vihvilääavan lounaisosassa esiintyy lierosammalrimpiletto (LieRiL) ja lettonevarämettä (LNR). Suon laiteilla on lettorämettä (LR) ja rahkarämettä (RaR). Kuvio on laiteiden ojituksesta huolimatta luonnontilaisen kaltainen. Puusto on rämeillä ja avosuon jänteillä mäntyä. Rämeiden sekapuuna kasvaa paikoitellen hieskoivua. Pensaina on katajaa ja paikoitellen pohjanpajua. Kenttäkerroksessa kasvaa vaivaiskoivua, jouhisaraa, villapääluikkaa ja siniheinää. Sekä rimmissä mutasaraa, raatetta, järvikortetta ja rimpivesihernettä. Pohjakerroksessa on mm. lampare- ja heterahkasammalta sekä rimmissä lettolierosammalta.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvion luoteisosa kuuluu LSL (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueeseen (YSA 206552) sekä koko kuvio 5 on osa suoje- luun varattua aluetta (SSTE Vihvilääapa-Vihvi- läävanniska-aapa (15033)). Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Keskibore- aaliset aapasuot on arvioitu erittäin uhanalai- siksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 16 §:n ja 53 §:n mukaiset.

6. Kes kiboreaalinen aapasuo

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

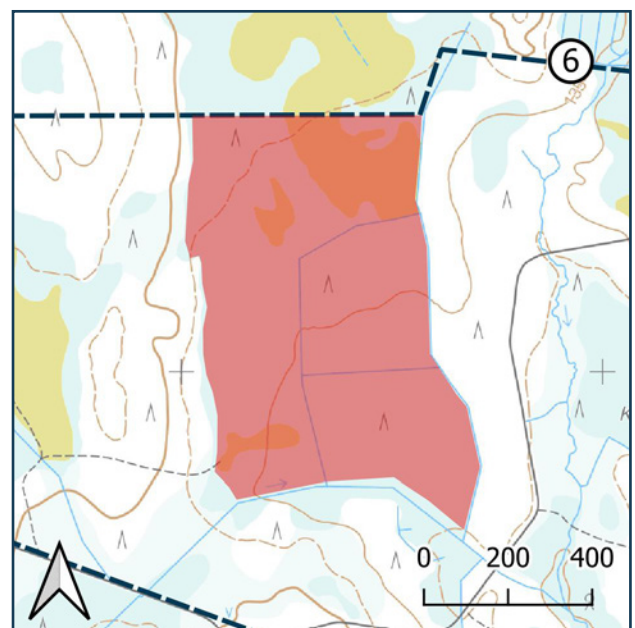
Vihviläaavan eteläosassa esiintyy rimpilettoa (RiL), lettonevarämettä (LNR), lettorämettä (LR) ja mesotrofista saranevaa (MeSN). Kuvion keskiosa ja itäreuna ovat rämemuuttumaa, jossa on lettovaikutusta. Sen puusto on eri-ikäistä ja kelo puuta esiintyy kohtalaisesti. Aapasuon kitulias puusto on mäntyvaltaista. Hieskoivua ja kuusta kasvaa paikoitellen. Pensaskerroksen valtalajeina esiintyy katajaa, vaivaiskoivua ja matalakasvuista mäntyä. Kenttäkerroksessa jänteillä kasvaa mm. siniheinää, jouhisaraa ja suokukkaa. Rimmissä on esimerkiksi raatetta, järvikortetta, juurto- ja mutasaraa sekä luhtakuusiota. Pohjakerroksessa esiintyy muun muassa letto- ja aaparahkasammalta sekä lettoväkäsammalta.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio on osa suojeluun varattua aluetta SSTE Vihviläaapa-Vihviläaavan-niska-aapa (15033). Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Kes kiboreaaliset aapasuot on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttös uositukset:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 16 §:n mukaiset.

7. Kes kiboreaalinen aapasuo

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

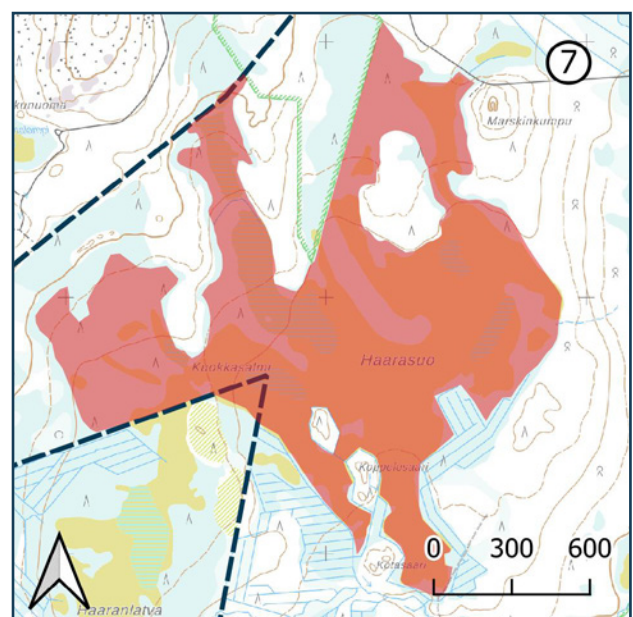
Haarasuo on avointa rimpien ja jänteiden mosaiikkia. Eteläosan laiteiltaan ojitetulla alalla on letto-vaikutusta. Suon luontotyyppejä ovat lettolierosammalrimpiletto (LieRiL), lettonevaräme (LNR), lettoräme (LR), mesotrofisen sararimpineva (MeSRiN), lyhytkorsineva (LkN), rahkaräme (RaR), ruohoinen sararäme (RhSR) ja tupasvillaräme (TR). Valtapuuna kasvaa mäntyä sekä lettorämeillä lisäksi hieskoivua ja kuusta. Pensaina esiintyy katajaa ja pajuja. Kenttäkerros rimmissä, jänteillä ja välipinnoilla muodostuu avosuon yleiskuvauksen lajeista. Lisäksi kasvaa järviruokoa, luhtakuusiota, luhta- ja lettovillaa, siniyökönlehteä ja suopu-nakämmekkää. Pohjakerroksessa tavataan mm. kalvakka- ja pohjanrahkasammalta sekä lettoliero- ja rimpisirppisammalta.

Arvoluokka:

Luokka 2, koska Haarasuo on edustava yhdis-telmä uhanalaisia elinympäristöjä, joilla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Kuvio on myös ekologisen verkoston kannalta erittäin tärkeä. Kes kiboreaaliset aapasuot on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Suon ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

8. Oligotrofinen kalvakkaneva (OIKaN)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

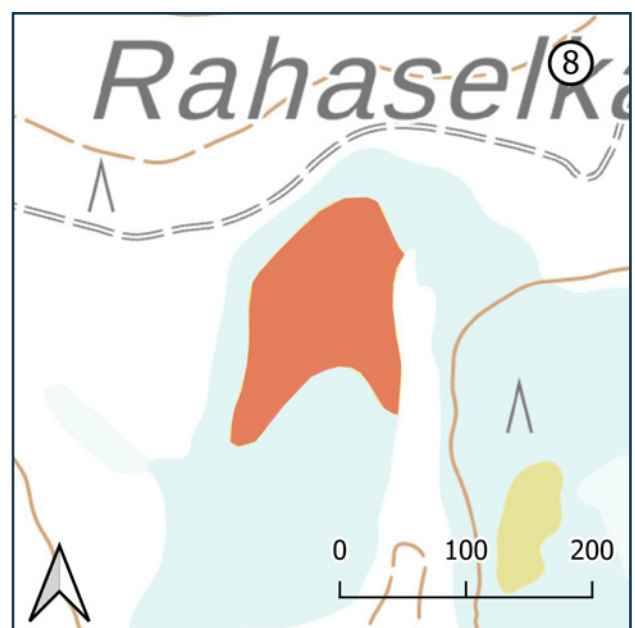
Kuvio on Rahaselän eteläpuolella sijaitseva ojittamaton oligotrofinen kalvakkaneva. Nevalla esiintyy paikoitellen kitukasvuista mäntyä ja hieskoivua. Pensakerroksessa kasvaa harvahkoa vaivaiskoivua. Kenttäkerroksessa valtalajeina tavataan tupasvillaa, tupasluikkaa, rahkasaraa sekä jouhi- ja pullosaraa. Kalvakkarahkasammal on pohjakerroksen valtalaji.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta ja on ojittamaton. Yksittäisiä kantoja on kuvion laiteilla. Kalvakkanevat on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

9. Rahkaräme (RaR)

[LC]

Kasvillisuuskuvauk:

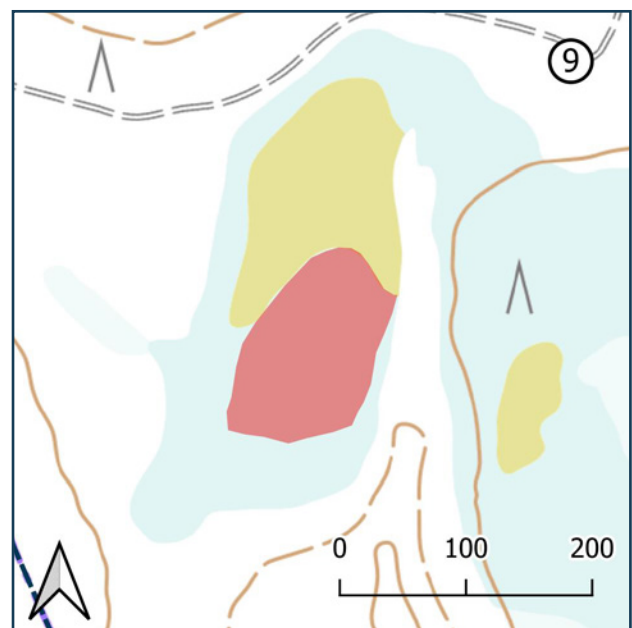
Kuvio on Rahaselän eteläpuolella sijaitseva ojittamaton ja luonnontilainen rahkaräme. Latvuserroksessa on eri-ikäistä mäntyä ja pensaskerroksessa esiintyy männyn taimia. Kenttäkerroksen valtalajeja ovat suomuurin, variksenmarja, suokukka ja kanerva. Pohjakerroksessa esiintyy rusko- ja rämerahkasammalta ja rämekarhunsammalta.

Arvoluokka:

Luokka 4, koska kuvio tukee paikallista monimuotoisuutta vaihettumalla viereiseen kalvakkanevaan (kuvio 8). Rahkarämeet on arvioitu säilyviksi (LC) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

10. Rimpilaikkuinen kalvakkaneva (RiKaN)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

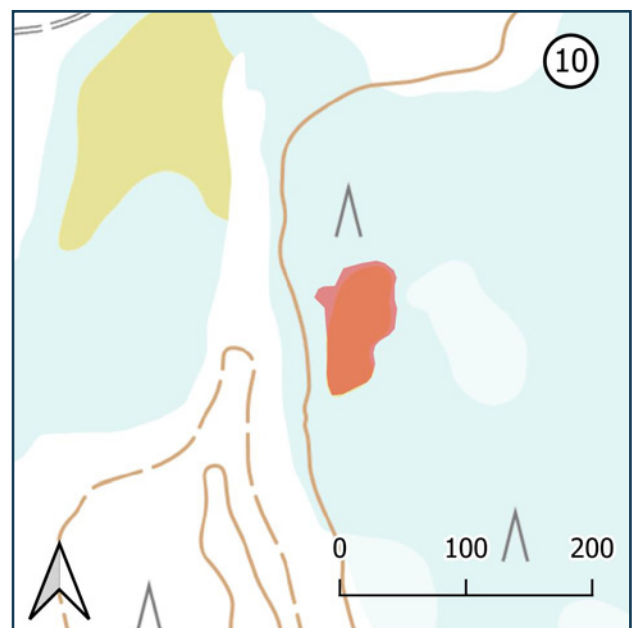
Kuvio on Rahaselän eteläpuolella sijaitseva ojittamaton ja pienialainen rimpilaikkuinen kalvakkaneva. Rimpilaikkujen laiteilla kasvaa mäntyä ja hieskoivua. Kenttäkerroksessa tavataan tupasluikkaa, tupasvillaa, rahkasaraa sekä paikoitellen jouhi- ja pullosaraa. Lisäksi kuviolla kasvaa lettovillaa. Pohjakerroksessa on muun muassa kalvaka- ja rämerahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta ja on ojittamaton. Kuviolla esiintyy huomionarvoinen laji (taulukko 2). Kalvakkanevat on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

11. Keskiboreaalinen aapasuo

[EN]

Kasvillisuuskuvauk:

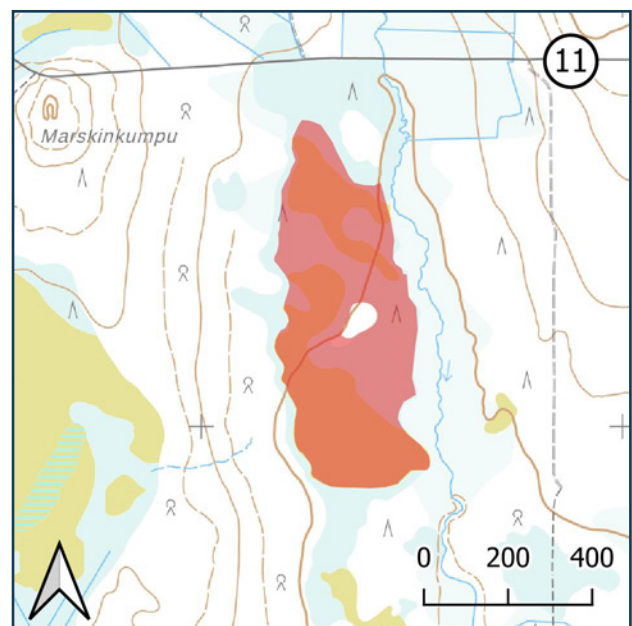
Marskinkummun itäpuolelle sijoittuu keskiosasta ojittamaton aapasuo, jossa esiintyy saranevaa (SN), väli-rimpipintaista lettonevarämettä (LNR) ja ruohoista sararämettä (RhSR). Latvuskerroksessa kasvaa harvakseltaan mäntyä, hieskoivua ja kuusta. Pensaskerroksessa tavataan puuntai-
mien lisäksi katajaa ja pajuja. Kenttäkerroksessa esiintyy muun muassa vaivaiskoivua, suopursua, villapääluikkaa, jouhisaraa, siniheinää ja pullosaraa. Lisäksi tavataan suopunakämmekkää, siniyö-
könlehteä ja pohjankarhunruohoa Pohjaker-
roksessa on muun muassa sara- ja heterahka-
sammalta. Eteläosan luonnontila on ojitusten
vuoksi hieman heikentynyt.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kohde turvaa paikallista mo-
nimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomion-
arvoisia lajeja (taulukko 2). Keskiboreaaliset
aapasuot on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN)
elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muutta-
vaa maankäyttöä tulee välttää.

12. Ruoho- ja heinäkorpi (RhK)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

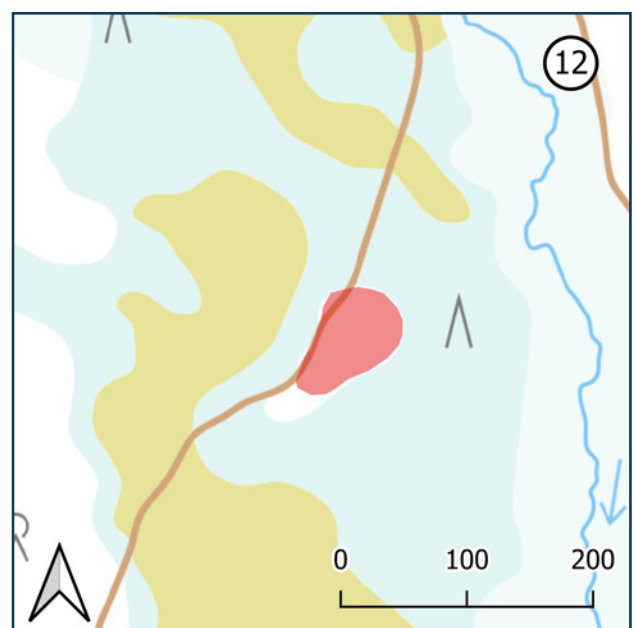
Marskinkummun itäpuolella sijaitsevan aapasuon (kuvio 11) keskellä on pienialainen ruoho- ja heinäkorpi. Latvuskerros on eri-ikäistä kuusta ja sekapuuna kasvaa hieskoivua. Pensaskerroksessa esiintyy kuusen ja koivun taimien lisäksi katajaa, pajuja ja vähän harmaaleppää. Kenttäkerroksessa kasvaa muun muassa korpikastikkaa, kurjenjalkaa, tupassaraa ja mesiangervoa. Pohjakerroksessa on korpi- ja vaalearahkasammalta, seinäsammalta ja korpilehväsamalta. Lahopuuta esiintyy maa- ja pystylahopuuna kohtalaisesti.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Ruohokorvet on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

13. Heterahkasammalletto (HeRsL)

[CR]

Kasvillisuuskuvaus:

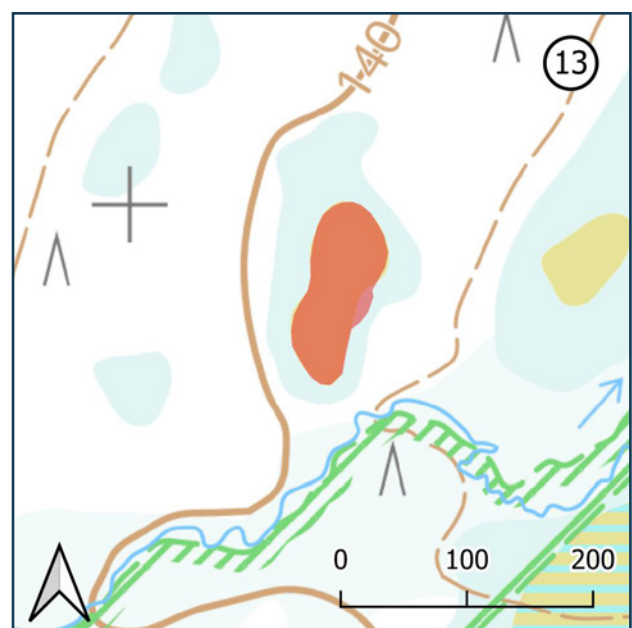
Kuvio on Haaramaassa Pahaojan läntisen haaran pohjoispuolella sijaitseva heterahkasammalletto. Puusto on rimpien jänteillä kasvavaa kitukasvuista mäntyä ja hieskoivua. Pensaskerroksessa kasvaa katajaa ja harvakseltaan pajuja. Kenttäkerroksessa esiintyy vaivaiskoivua, jouhisaraa, tupasluikkaa, luhta- ja lettovillaa sekä siniheinää. Lisäksi kuviolla kasvaa läätettä, pohjankarhunruohoa ja lettovillaa. Pohjakerroksessa on muun muassa lettoväkäsammalta ja heterahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Rimpiletot on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (CR) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

14. Lettonevaräme (LNR)

[CR]

Kasvillisuuskuvauk:

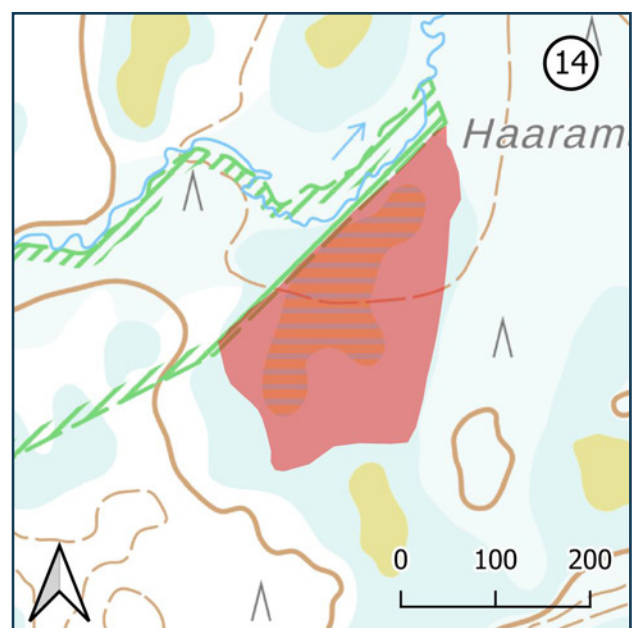
Kuvio on Haaramaassa sijaitseva ojittamaton ja paikoitellen sammalrömpöinen lettonevaräme. Latvuskerroksen valtalajeina kasvaa mäntyä ja hieskoivua sekä kuvio laiteilla kitukasvuista kuusta. Pensaskerroksessa esiintyy katajaa. Kenttäkerroksessa kasvaa esimerkiksi vaivaiskoivua, jouhisaraa, siniheinää, äimäsaraa, villapääluikkaa, raatetta ja paikoitellen luhtavillaa. Lisäksi tavataan vaa-leasaraa, karhunruohoa ja rimpivihvilää. Reunoilla on kapea vyöhyke siniheinää ja katajaa kasvavaa lettorämettä (LR). Pohjakerroksessa on muun muassa hete- ja koukkurahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Lettonevarämet on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (CR) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

15.–16. Pallosararäme (PsR)

[VU]

Kasvillisuuskuvauk:

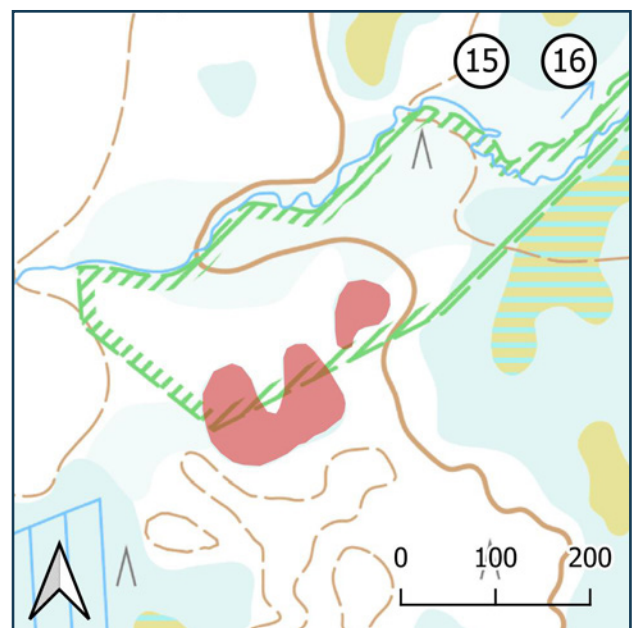
Pahaojan läntisen haaran eteläpuolella sijaitsee kaksi ojittamatonta pallosararämekuviota. Latvuskerroksessa kasvaa eri-ikäistä. Sekapuuna kasvaa paikoitellen hieskoivua ja kuusta. Pensaskerroksessa on puun taimien lisäksi vaivaiskoivua. Kenttäkerroksessa on pallosaraa, tupasvillaa ja variksenmarjaa. Pohjakerroksessa esiintyy räme- ja rusko- ja kangasrahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio 15 sijoittuu kokonaan ja kuvio 16 osittain LSL (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueeseen (Tienpään luonnonmetsät YSA 207673). Luonnollisen kokonaisuuden vuoksi on perusteltua suositella kuvio 16 kokonaan arvoluokkaan 1. Pallosararämeet on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 53 §:n mukaiset.

17. Lyhytkorsikalvakkaneva (LkKaN) ja pallosararäme (PsR)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

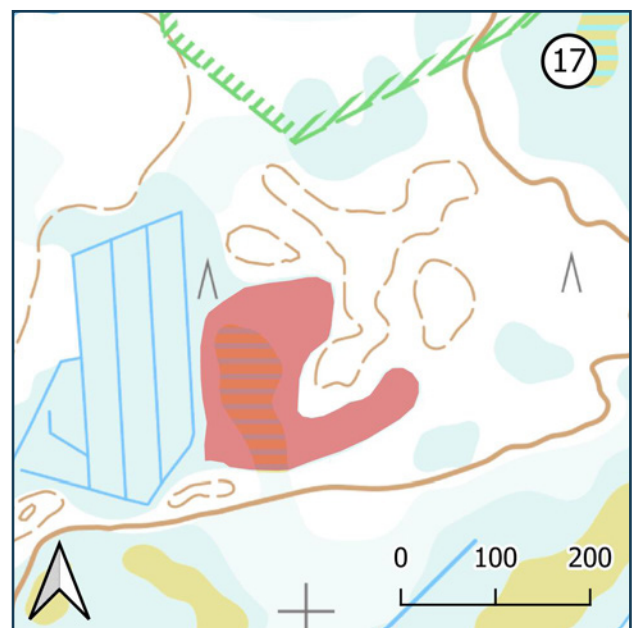
Turvetuotantoalueen pohjoispuolella sijaitsee pääosin ojittamaton välipintainen lyhytkorsikalvakkaneva. Nevan laiteilla on enimmäkseen pallosararämettä sekä mosaiikkimaisesti rahkarämettä (RaR). Valtapuuna kasvaa eri-ikäistä mäntyä, jota nevalle on harvakseltaan. Kenttäkerroksessa esiintyy pallosaraa, rahkasaraa, tupasluikkaa ja mutasaraa. Rimmissä on vaaleasaraa ja paikoittain rimpivihvilää. Pohjakerroksessa esiintyy mm. kalvaka- ja rämerahkasammalta, rämekarhunsammalta sekä ruso- ja ruskorahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Lyhytkorsikalvakkanevat ja pallosararämet on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

18. Pallosararäme (PsR)

[VU]

Kasvillisuuskuvauk:

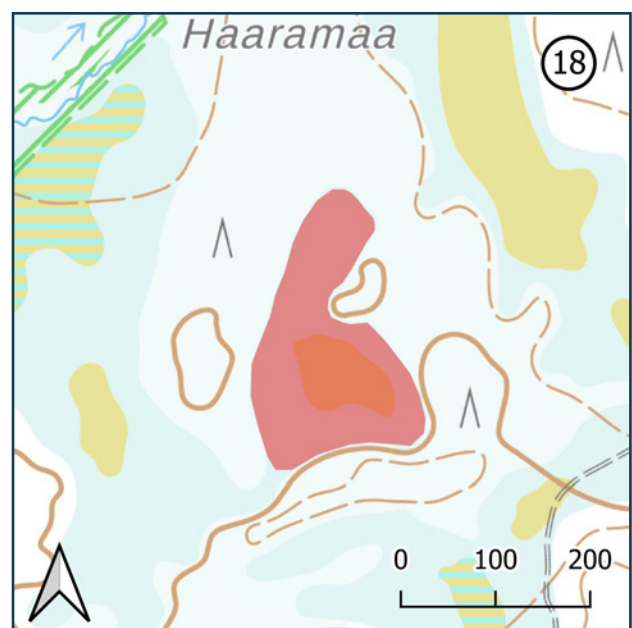
Kuvio on Haaramaan eteläosassa sijaitseva ojittamaton pallosararäme, jonka keskiosassa on rahkamättäisyyttä. Latvuserroksessa kasvaa enimmäkseen eri-ikäistä mäntyä. Pensaskerros koostuu harvaan kasvusta puuntaimista ja vaivaiskoivuista. Kenttäkerroksessa tavataan pallosaraa, tupasvillaa ja vaivaiskoivua sekä rahkoittuneilla mättäillä suokukkaa, variksenmarjaa ja lakkaa. Pohjakerroksessa esiintyy räme-, ruso ja ruskorahkasammalta sekä rämekarhunsammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Pallosararämeet on arvioitu vaarantuneiksi (VU) ja rahkarämeet on arvioitu säilyviksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

19. Lettonevaräme (LNR)

[CR]

Kasvillisuuskuvauk:

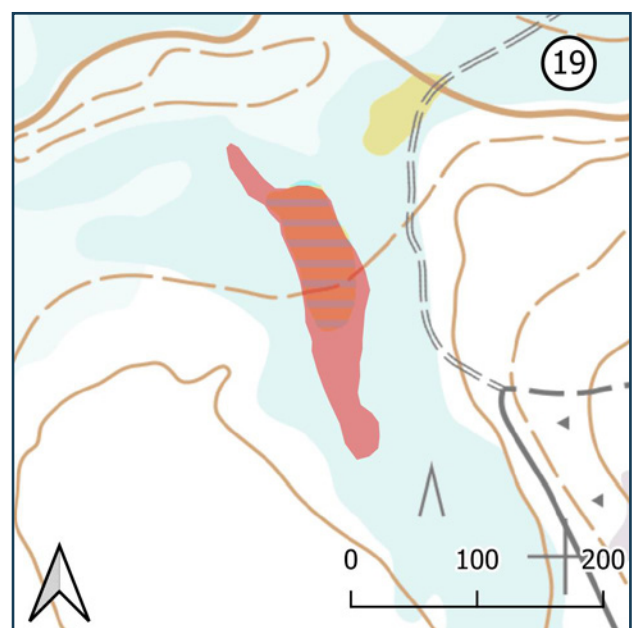
Kuvio on Ruonalaiskummun länsipuolella sijaitseva ojittamaton jouhisaravaltainen lettonevaräme. Jänteillä kasvaa mäntyä, vaivaiskoivua ja katajaa. Rimmissä esiintyy mutasaraa, raatetta, rimpivesihernettä ja pyöreälehtikihokkia. Lisäksi tavataan vaaleasara, rimpivihvilää ja mähkää. Kuviolla on myös ruopparimpiä. Jänteiden kenttäkerroksessa esiintyy jouhisaraa, siniheinää ja tupasvillaa. Pohjakerroksessa esiintyy mm. paakkurahkasammalta ja rämerahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Lettonevarämeet on arvioitu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

20. Varsinainen saraneva (VSN)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

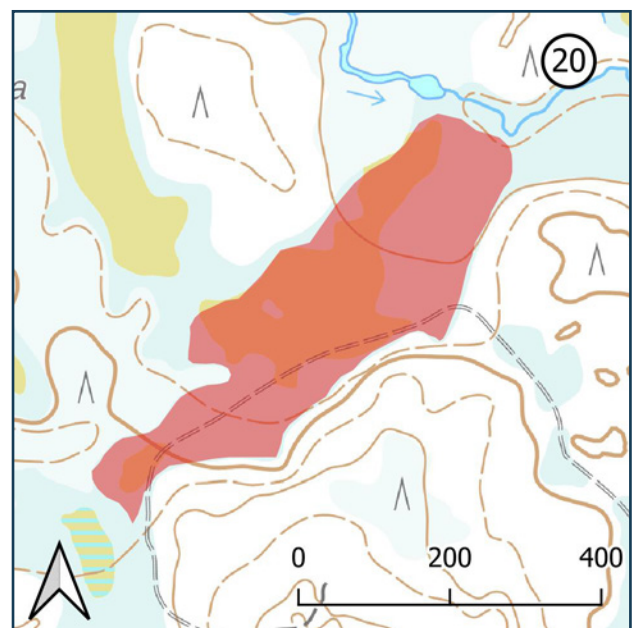
Ruonalaiskummun länsipuolen suo Pahaojan suuntaan on avointa jouhisaravaltaista saranevaa ja mosaiikkimaisesti mäntyvaltaista sararämettä. Puusto on osin eri-ikäistä mäntyä. Pensaskerroksesta kasvaa katajaa. Kenttäkerroksessa on jouhisaran lisäksi tupasvillaa ja vaivaiskoivua sekä eteläosassa Pahaojan luhtaisen rannan tuntumassa luhtavillaa ja siniheinää. Pohjakerroksen valtalajina on sararahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta ja on vesitaloudeltaan luonnon-tilainen. Saranevat on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

21. Rimpiletto (RiL)

[EN]

Kasvillisuuskuvauk:

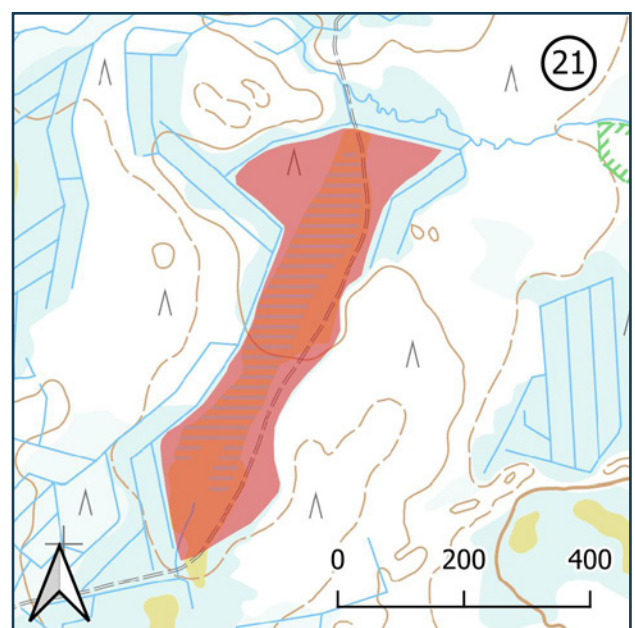
Kuvio on Haarasuon eteläpuolella sijaitseva kaakkoislaiteeltaan ojittamaton rimpiletto. Jänteillä kasvava puusto on eri-ikäistä ja kitukasvuista mäntyä sekä paikoitellen hieskoivua. Pensaskerroksesta esiintyy katajaa. Kenttäkerroksessa on jouhisaraa, siniheinää, tupasvillaa, luhta- ja lettoivillaa, pohjankarhunruohoa sekä mähkää. Rimmissä tavataan raatetta, rimpivihvilää, muta- ja vaaleasaraa sekä rimpivesihernettä. Pohjakerroksessa esiintyy mm. sararahkasammalta ja heterahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta ja on ominaispiirteiltään edustava. Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Rimpiletot on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

22. Lettoräme (LR), Lettonevaräme (LNR), Mesotrofinen saraneva (MeSN) ja Sararäme (SR)

[CR, VU]
[EN]

Kasvillisuuskuvauk:

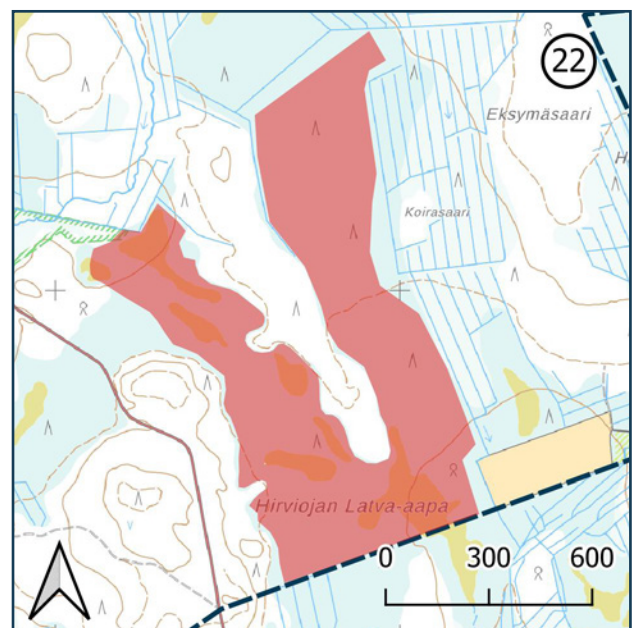
Hirviojan Latva-aavalla on väli-rimpipintaista letto- ja lettonevarämettä, sararämettä ja mesotrofista saranevaa. Paikoitellen esiintyy rahkarämekasvillisuutta. Valtapuuna kasvaa mäntyä ja sekapuuna hieskoivua. Pensaina esiintyy puiden taimien lisäksi katajaa ja pajuja. Kenttäkerroksessa on mm. jouhi- ja rahkasaraa, siniheinää, järvikortetta, tupasvillaa ja tupasluikkaa. Sekä lisäksi pohjankarhuruohoa, siniyökönlehteä ja lettovillaa. Pohjakerroksessa tavataan kulta-, lettoväkä- ja lettolierosammalta sekä räme- ja ruskorahkasammalia. Suolla on lahopuuta ja palopökelöitä.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa alueellista monimuotoisuutta. Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Lettorämeet ja lettonevarämeet on arvioitu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR), sararämeet erittäin uhanalaisiksi (EN) ja mesotrofiset saranevat vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

23. Mesotrofinen lähde (MeLä)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

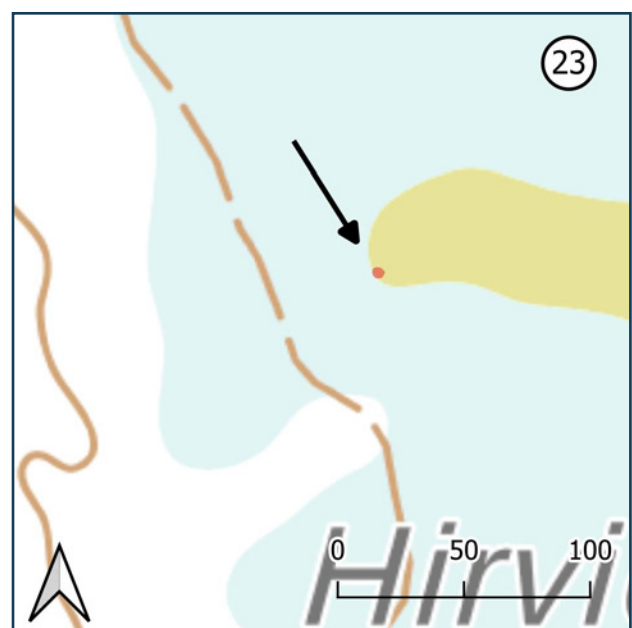
Kuvio on Hirviojan Latva-aavan länsilaiteen sararämeellä sijaitseva pienialainen hetteinen lähde, jossa avointa allikkoa on vähän. Kenttäkerroksessa kasvaa lettopajua, korpikastikkaa, suohorsmaa, kangaskortetta, metsäkortetta ja suokortetta. Lähteen sammalia ovat muun muassa heterahka- ja luhtakuirisammalta. Kuvion ympärillä on vaivaiskoivua ja palopötkkelöitä.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska luonnontilainen lähde on vesilain 2:11 §:n perusteella suojeltava vesiluontotyyppi.

Maankäyttösuosituks:

Vesilain 2:11 §:n mukaiset.

24. Ruohoinen sararäme (RhSR)

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

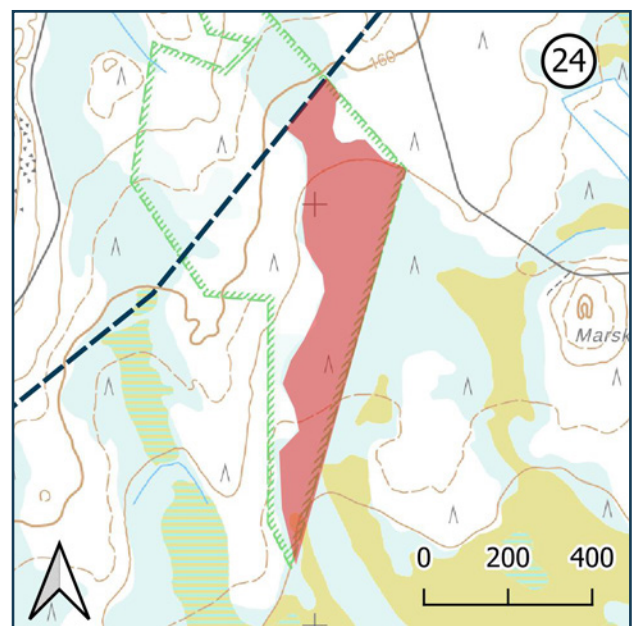
Haarasuon pohjoispuolen sararäme (kuvio 7) jatkuu Keskinivan luonnonmetsän itäosaan. Latvuserroksessa kasvaa mäntyä ja sekapuuna paikoitellen hieskoivua. Pensaskerroksessa esiintyy harvakseltaan puiden taimia ja pajuja. Kenttäkerroksessa on vaivaiskoivua, jouhisaraa, siniheinää sekä tupas- ja luhtavillaa. Lisäksi tavataan pohjankarhunruohoa ja letto villaa. Rimmissä on esimerkiksi raatetta ja rimpivihvilää. Pohjakerroksessa kasvaa muun muassa räme-, kalvaka- ja sararahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio on LSL (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueella (Keskinivan luonnonmetsät YSA 207672). Kuviolla esiintyy huomionarvoisia lajeja (taulukko 2). Sararämeet on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 53 §:n mukaiset.

25. Metsäkurjenpolvi-käenkaali-mustikkatyypin (GOMT) lehtomainen kangas, ruoho- ja heinäkorpi (RhK) ja metsäkortekorpi (MkK)

[NT]
[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

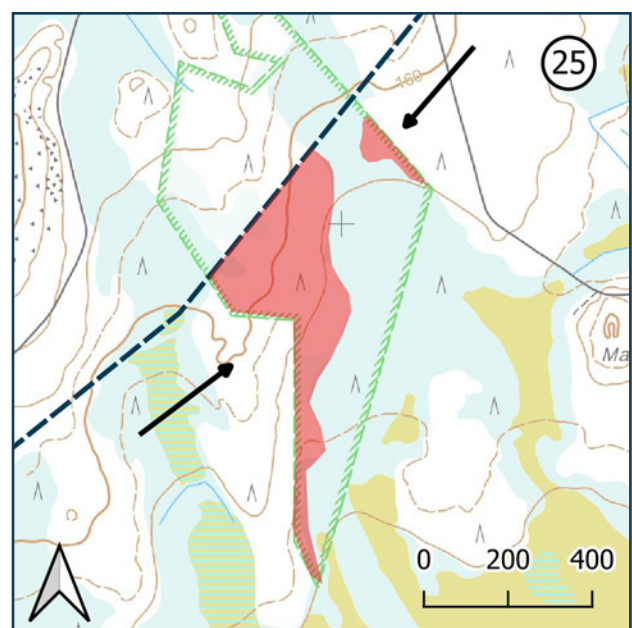
Haarasuon pohjoispuolella Keskinivan luonnonmetsän länsi- ja itäosassa on osittain luhtaista ruoho- ja heinäkorpea. Länsiosassa on myös metsäkortekorpea ja lehtomaista kangasta. Puusto on varttunutta kuusta, koivua ja mäntyä sekä lisäksi haapaa ja raitaa. Kuusen ja koivun taimien lisäksi pensaskerroksessa esiintyy harmaaleppää, katajaa ja pajua. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. mustikkaa, puolukkaa, metsäimarretta ja metsäkurjenpolvea sekä korvessa metsäkortetta, korpikastikkaa, herttakaksikkoa, tupassaraa ja ojakellukkaa. Pohjakerroksessa esiintyy metsäsammalia, kiiltolehväsamalta sekä korpi-rahka- ja okarahkasammalta. Eriasteista lahopuuta on kohtalaisesti.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio on LSL (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueella (Keskinivan luonnonmetsät YSA 207672). Ruoho- ja heinäkorvet sekä metsäkortekorvet ovat erityisin uhanalaisia (EN) ja varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat silmälläpidettäviä (NT) elinympäristöjä Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 53 §:n mukaiset.

26. Ruoholehtokorpi (RhLhK), ruoho- ja heinäkorpi (RhK), metsäkortekorpi (MkK) [EN]

Kasvillisuuskuvauk:

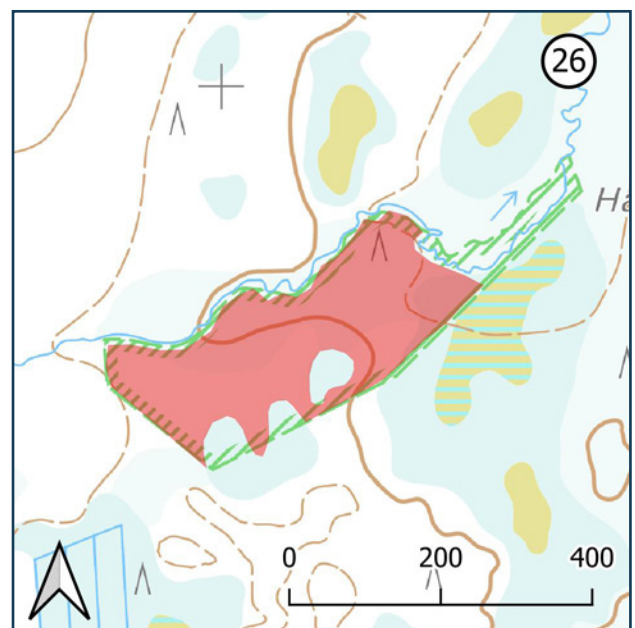
Kuviolla on rehevää ruoho- ja heinäkorpea, luhtaista ruoholehtokorpea sekä metsäkortekorpea. Kuvio rajautuu Pahaojaan laskevaan puroon. Pieni ala Haaramaan lettonevarämeestä levittäyttyy kuviolle. Latvuskerroksessa on varttunutta kuusta ja sekapuuna koivua. Pensaskerroksessa kasvaa kuusen ja koivun taimien lisäksi pihlajaa, pajuja, harmaaleppää, näsiää ja katajaa. Kenttäkerroksessa esiintyy mm. metsäkortetta, puolukkaa, mustikkaa, oravanmarjaa, rantamataraa, mesiangervoa, korpikastikkaa ja tupassaraa. Pohjakerroksessa esiintyy mm. oka- ja korpirahkasammalta, metsälieko- ja korpikarhunsammalta sekä lehväsammalia. Lahopuuta on kohtalaisesti.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio on LSL (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueella (Tienpään luonnonmetsät YSA 207673). Ruoho- ja heinäkorvet sekä metsäkortekorvet ovat erittäin uhanalaisia (EN) ja elinympäristöjä Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 53 §:n mukaiset.

27. Ruohokangaskorpi (RhKgK)

[CR]

Kasvillisuuskuvauk-

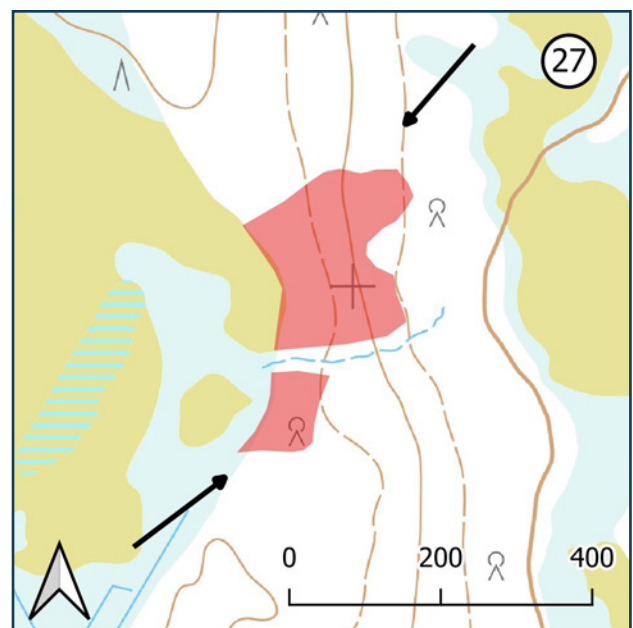
Kuvio on Haarasuolta itään laskevaan loivaan rinteeseen kivennäismaalle muodostunutta ruohokangaskorpea. Vaihteluvyöhykkeessä on lähteisen lehtokorven kasvillisuutta. Latvuserroksessa kasvaa varttunutta kuusta ja koivua sekä sekapuuna muutamia iäkkäitä mäntyjä ja yksittäisiä raitoja. Eriasteista lahoppua on kohtalaisesti. Pensakerroksessa esiintyy kuusen ja koivun taimien ohella pihlajaa, katajaa ja pajuja. Kenttäkerroksessa esiintyy puolukkaa, mustikkaa, metsäkortetta, korpi-imarretta, korpikastikkaa, metsäkurjenpolvea, lillukkaa ja ruohokanukkaa. Pohjakerroksessa on mm. seinäsammalta, varvikkorahkasammalta, metsäliekosammalta ja lehväsamalia.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta ja on noron (kuvio 41) lähiympäristöä. Kangaskorvet on arvioitu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä ja vesitaloutta muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

28. Varttunut havupuuvaltainen puolukka-mustikkatyypin (VMT) tuore kangas

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

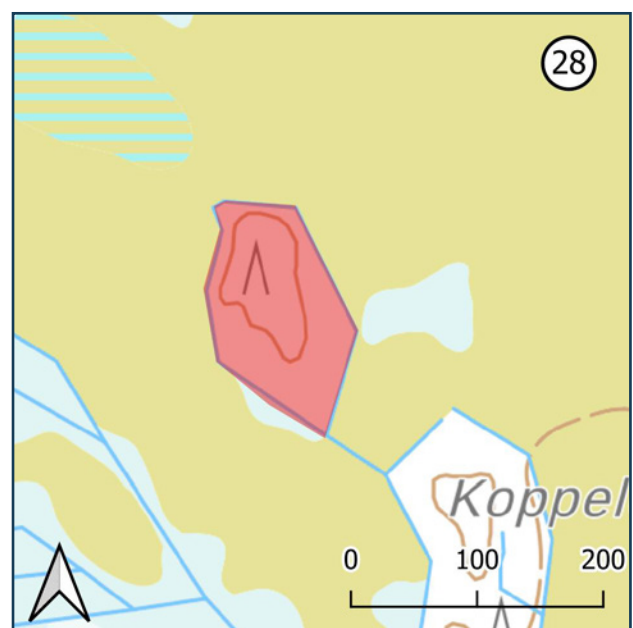
Kuvio on Haarasuolle sijoittuva laiteiltaan ojitettu kangasmetsäsaareke. Latvuserroksessa kasvaa varttunutta mäntyä ja kuusta sekä sekapuuna koivua ja kookkaita raitoja. Puusto on paikoitellen satunnaisesti sijoittunutta ja eri-rakenteista. Kuviolla on myös kilpikaarnaisia mäntyjä ja pystykeloja. Pensaskerroksessa on puun taimien lisäksi paikoitellen pajua. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa, puolukkaa, variksenmarjaa, metsäimarretta ja pallosaraa. Pohjakerroksessa tavataan metsäsammalia, kuten seinä-, metsäkerros- ja kynsisammalta. Soistumissa on rahkasammalia. Kuviolla on metsätaloushistoriaa.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kilpikaarnaiset männyt ja lahoppuusto lisäävät kuvion edustavuutta. Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Mahdollisissa metsänkäsittelytoimenpiteissä tulisi säästää iäkkäät puut ja lahoppuut.

29. Varttunut havupuuvaltainen puolukka-mustikkatyypin (VMT) tuore kangas [VU]

Kasvillisuuskuvaus:

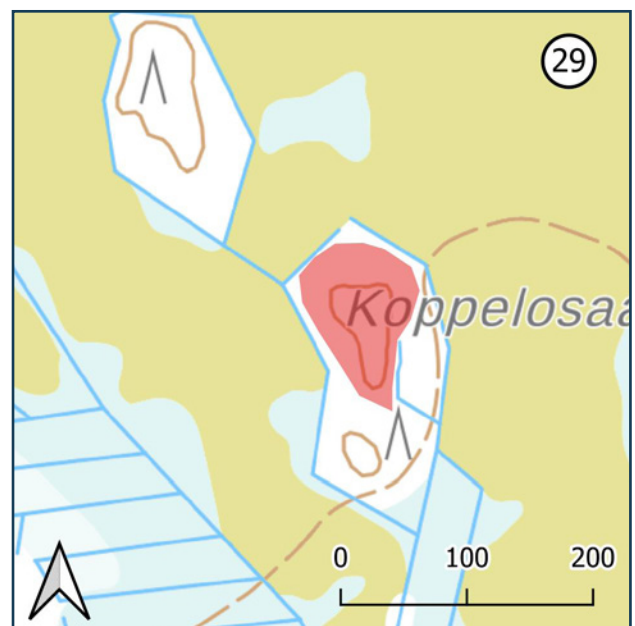
Haarasuon Koppelosaari on kasvillisuudeltaan varttunutta kuusivaltaista tuoretta kangasta. Sekapuuna kasvaa mäntyä ja koivua. Kuvion pohjoislaiteilla tavataan myös iäkkäitä kilpikaarnaisia ja lakkapäisiä mäntyjä sekä yksittäisiä kookkaita raitoja. Harvassa pensaskerroksessa kasvaa kuusen ja koivun taimien lisäksi katajaa. Kenttäkerroksen valtalajeina kasvaa mustikkaa ja puolukkaa. Pohjakerroksessa esiintyy metsäsammalia ja soistumissa rahkasammalia. Kuviolla on metsätaloushistoriaa.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kilpikaarnaiset männyt lisäävät kuvion edustavuutta. Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Mahdollisissa metsänkäsitelytoimenpiteissä tulisi säästää iäkkäät puut.

30. Varttunut havupuuvaltainen pohjoisen mustikkatyypin (p.MT) tuore kangas

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

Haarasuon Kotasaari on laiteiltaan ojitettu kangasmetsäsaareke. Latvuskerroksessa kasvaa varttunutta ja osittain eri-ikäistä kuusta sekä sekapuuna koivua. Kuviolla on muutamia kookkaita raitoja ja yksittäinen haapa. Harvassa pensaskerroksessa kasvaa kuusen ja koivun taimia. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaimmin mustikkaa ja lisäksi tavataan esimerkiksi kevätpiippoa ja paikoitellen puolukkaa. Pohjakerroksessa esiintyy metsäsammalia. Kuviolla on metsätaloushistoriaa.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Lahopuusto lisää kuvion edustavuutta. Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Mahdollisissa metsänkäsittelytoimenpiteissä tulisi säästää iäkkäät puut ja lahopuusto.

31. Varttunut havupuuvaltainen pohjoisen mustikkatyypin (p.MT) tuore kangas

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

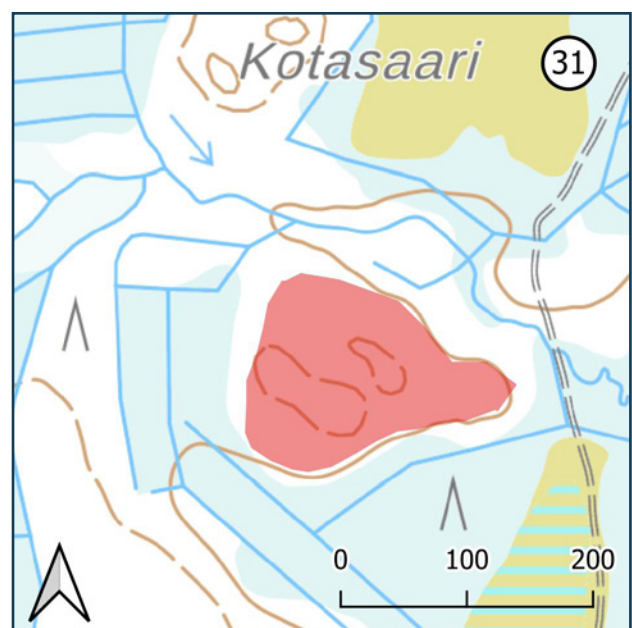
Kuvio sijoittuu Haarasuon eteläpuolelle. Latvuskerroksessa kasvaa varttunutta ja osittain eri-ikäistä kuusta sekä sekapuuna koivua. Kuviolla on paikoitellen kilpikaarnaisia vanhoja mäntyjä. Lahopuuta on kohtalaisesti ja lisäksi tavataan suuria muurahaispesiä. Pensakerroksessa kasvaa kuusen ja koivun taimien lisäksi katajaa ja pihlajaa. Kenttäkerroksessa tavataan mustikkaa ja puolukkaa sekä lisäksi muun muassa juolukkaa ja suopursua. Pohjakerroksessa esiintyy seinä- ja metsäkerrossammalta sekä kynsisammalia. Kuviolla on metsätaloushistoriaa.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Lahopuusto, kilpikaarnamännnyt ja muurahaisten keot lisää kuvion edustavuutta. Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kangas on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Mahdollisissa metsänkäsittelytoimenpiteissä tulisi säästää iäkkäät puut ja lahopuusto.

32. Varttunut havupuuvaltainen puolukka-mustikkatyypin (VMT) tuore kangas

[VU]

Kasvillisuuskuvaus:

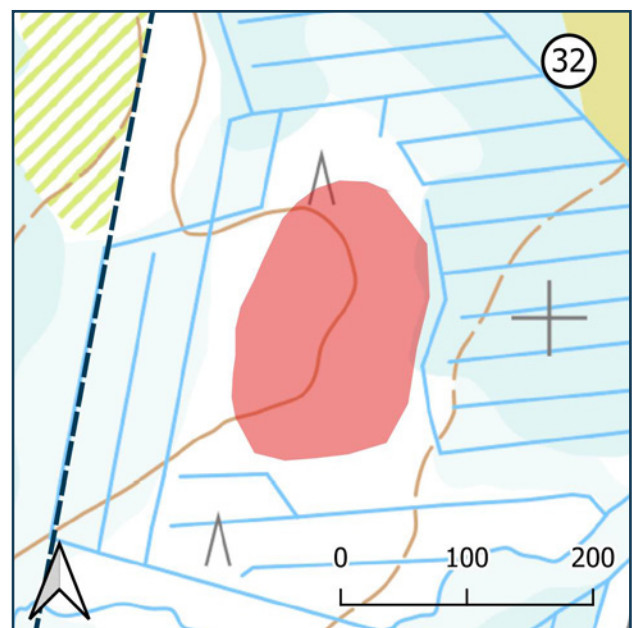
Haarasuon eteläpuolella tuotantoalueen länsirajauksen tuntumassa esiintyy varttunutta kuusi-valtaista tuoretta kangasta. Sekapuuna kasva mäntyä ja koivua. Kuviolla on muutamia haapoja ja raitoja. Pensaskerroksessa on kuusen taimien lisäksi pihlajaa ja katajaa. Kenttäkerroksessa kasvaa mustikkaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Pohjakerroksessa esiintyy seinä- ja metsäkerrossammalta ja kynsisammalia. Kelopuuta on kohtalaisesti ja lisäksi tavataan vanhoja lahokantoja. Kuviolla on useita suuria muurahaispesiä. Kuviolla on metsätaloushistoriaa.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuvion edustavuus on hyvä. Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on arvioitu vaarantuneiksi (VU) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Mahdollisissa metsänkäsittelytoimenpiteissä tulisi säästää iäkkäät puut ja lahoppuusto.

33. Ruoholehtokorpi (RhLhK) ja saniaislehtokorpi (SaLhK)

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

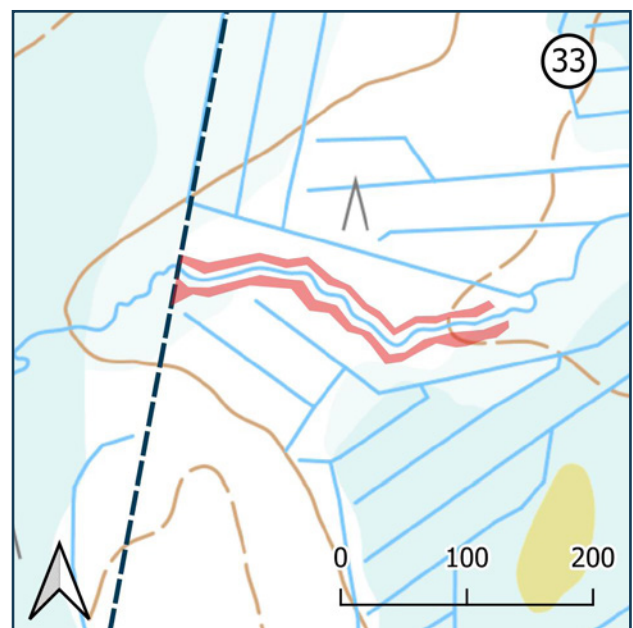
Kuvio on Haaranlatvan suolta alkunsa saavan puron välitöntä lähiympäristöä. Kuviolla on rehevää ruoholehto- ja saniaislehtokorpea. Latvuserroksessa kasvaa eri-ikäistä varttunutta kuusta ja koivua. Pensaskerroksessa kasvaa kuusen ja koivun taimien lisäksi pihlajaa, harmaaleppää ja pohjanpunaherukkaa. Rehevässä kenttäkerroksessa kasvaa mesiangervoa, korpikastikkaa, hiirenporrasta ja kotkansiipeä. Lisäksi tavataan muun muassa tupassaraa ja rantamataraa. Pohjakerroksessa esiintyy mm. metsälieko- ja palmusammalta sekä korpi- ja okarahkasammalta. Lahopuuta esiintyy kohtalaisesti.

Arvoluokka:

Luokka 3, koska kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Kuviolla on metsälain 10 §:n rajaus. Lehtokorvet on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion pienilmaston ja ominaispiirteiden säilyttämiseksi metsänkäsittelyä tulee välttää.

34. Vanha variksenmarja-puolukkatyypin (EVT) kuivahko kangas

[CR]

Kasvillisuuskuvauk:

Kuvio on turvetuotantoalueen pohjoispuolella sijaitseva pienialainen ja edustava vanhan kangas-metsän kuvio. Latvuserroksessa kasvaa valtalajina vanhaa kilpikaarnaista mäntyä. Sekapuuna kasvaa koivua ja kuusta. Lahopuuna on pystykeloja. Pensaskerroksessa esiintyy puiden taimia. Kenttäkerroksessa kasvaa puolukkaa, variksenmarjaa, kanervaa, mustikkaa ja juolukkaa. Pohjakerroksessa esiintyy seinäsammalta ja harmaaporonjäkälää.

Arvoluokka:

Luokka 3, kuvio turvaa paikallista monimuotoisuutta. Vanhat kuivahkot kankaat on arvioitu erittäin uhanalaisiksi (CR) Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuositukset:

Kuvion ominaispiirteitä muuttavaa maankäyttöä tulee välttää.

35. Ruohokangaskorpi (RhKgK) ja ruoho- ja heinäkorpi (RhK)

[CR, EN]

Kasvillisuuskuvauk:

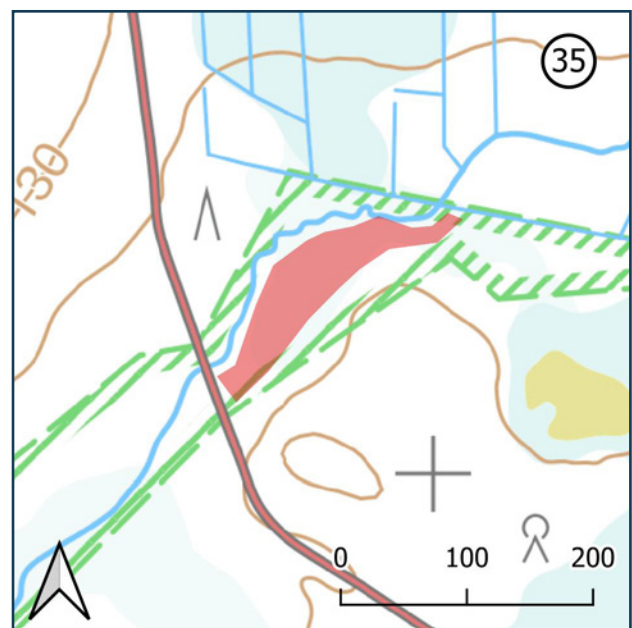
Korkiakummuntien itäpuolella tuotantoalueen eteläosassa on ruohokangaskorpea, joka vaihtuu ruoho- ja heinäkorveksi. Puusto on varttunutta kuusta ja sekapuuna kasvaa koivua. Pensaskerroksessa on kuusen ja koivun lisäksi pihlajaa ja pajuja. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. metsäkurjenpolvea, metsäimarretta, tupassaraa, oravanmarjaa, kultapiiskua, korpikastikkaa ja mesiangervoa. Pohjakerroksessa esiintyy muun muassa korpilahkasammalta, kilpilehväsamalta ja okarahkasammalta.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio on LSL:n (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueella (Keskiniivan luonnonmetsät YSA207672). Kangaskorvet on arvioitu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) ja ruohokorvet erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 53 §:n mukaiset.

36. Metsäkortekorpi (MkK), ruoho- ja heinäkorpi (RhK) ja lehtokorpi (LhK)

[EN]

Kasvillisuuskuvauk:

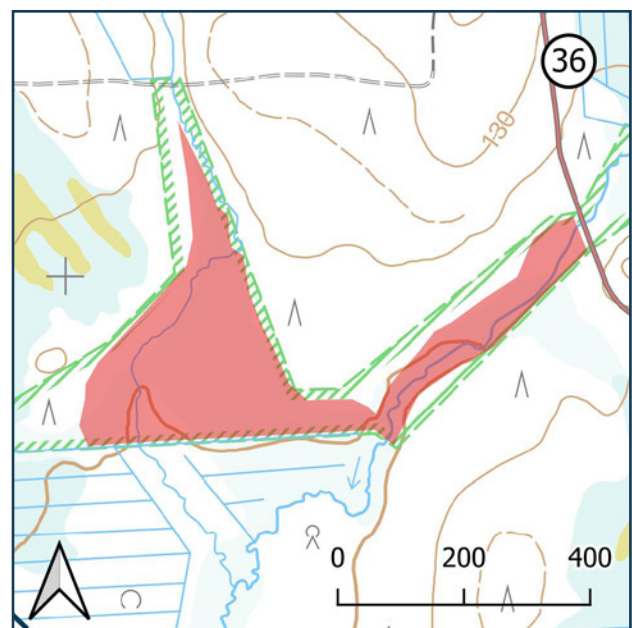
Keskinivan luonnonmetsän keskiössä ja Hiiskuanon puronvarsilla on metsäkortekorpea, lehtokorpea ja ruohokorpea. Latvuskerroksessa kasvaa varttunutta kuusta sekä sekapuuna koivua ja harmaaleppää. Pensaskerroksessa on kuusen, harmaalepän ja koivun taimia. Lisäksi esiintyy pajuja, tuomea, pohjanpunaherukkaa ja näsiää. Kenttäkerroksessa on muun muassa metsäkortetta, korpikastikkaa, kotkansiipeä, soreahiirenporrasta, tupassaraa ja metsäkurjenpolvea. Pohjakerroksessa esiintyy esimerkiksi palmusammalta, metsäliekosammalta ja lehväsammalia.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska kuvio on LSL:n (22.12.2009/1587) 24 §:n suojelualueella (Keskinivan luonnonmetsät YSA207672). Kangaskorvet on arvioitu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR) ja ruohokorvet erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi Etelä-Suomessa.

Maankäyttösuosituks:

Luonnonsuojelulain (9/2023) 53 §:n mukaiset.

37. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

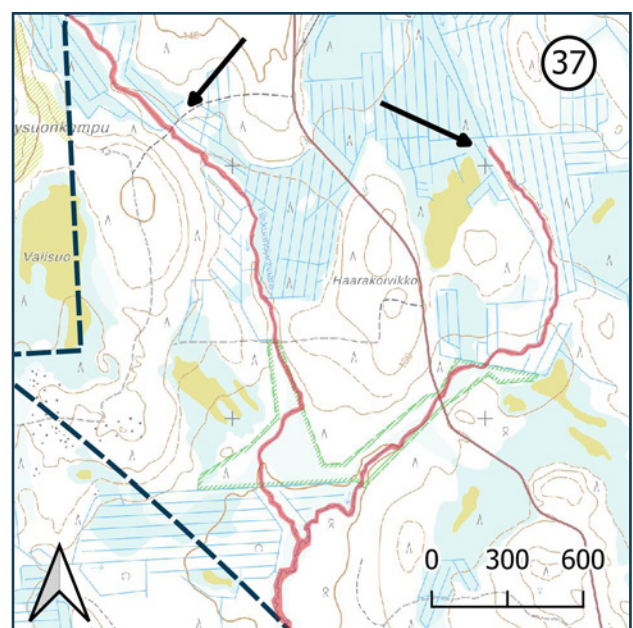
Hiiskuanoja ja Hiiskuanojanhaara virtaavat Hiiskuanojan Latva-aavan turvetuotantoalueelta etelään. Purot yhdistyvät Keskinivan luonnonmetsässä. Molempiin uomiin sisältyy osuuksia, joita on perattu ja joihin on johdettu ojituksia. Uomat ovat kuitenkin enimmäkseen virtaukseltaan ja rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia. Pääosin sorapohjaisessa purossa on kiviä, paikoitellen lahoppuuta ja virtausvaihtelua. Puroissa kasvaa mm. isonäkinsammalta ja palpakkoa. Purojen rannoilla on paikoitellen hieskoivua ja pajuja kasvavaa luhtaa. Uomien laiteiden kenttäkerroksessa esiintyy esimerkiksi tupassaraa, ruokohelpeä, mesiangervoa ja korpikastikkaa.

Arvoluokka:

Luokka 2, koska kuvio on vesilain 3:2 §:n mukainen puro, joka on ekologisen verkoston kannalta tärkeä. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi.

Maankäyttösuositukset:

Vesilain 3:2 §:n mukaiset.

38. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet

[EN]

Kasvillisuuskuvauk:

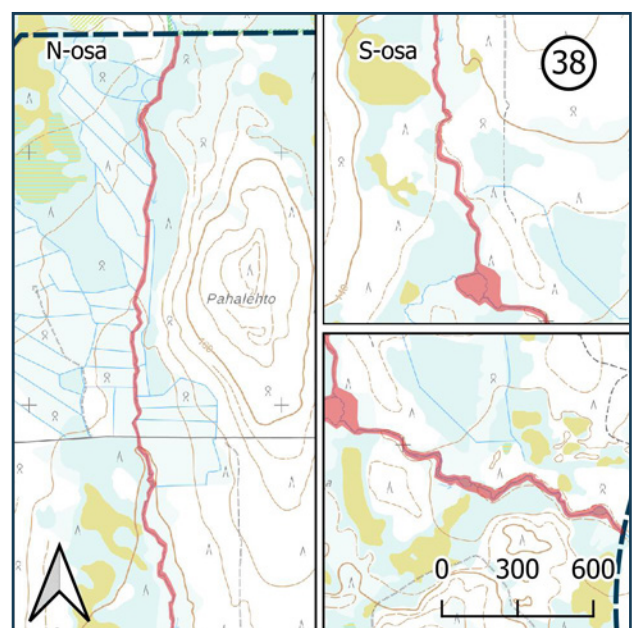
Pahaoja tuotantoalueen pohjoisosassa laskee Ruonajokeen. Uomaan on paikoitellen johdettu ojituksia, mikä heikentää uoman luonnontilaa. Uomassa on useita osuuksia, joissa on luonnontilaisen kaltaista mutkittelua, rantakoveroita, kivisyyttä, lahoppua sekä leveys- ja korkeusvaihtelua. Luonnontilaisiin osuuteen on Pahaojan suvannoilta kohti Haaramaata, jossa on paikoitellen matalaa koskea. Metsiä on käsitelty lähes uomaan asti, mutta reunavyöhykkeillä on suojaavaa puustoa. Kasvillisuus on pääasiassa korpi- ja luhtakasvillisuutta, joiden kasvupaikkatyypit ovat erilaisia korpimuuttumia luhtareunuksineen.

Arvoluokka:

Luokka 2, koska kuvio on vesilain 3:2 §:n mukainen puro, joka on ekologisen verkoston kannalta tärkeä. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi.

Maankäyttösuosituks:

Vesilain 3:2 §:n mukaiset.

39. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet

[EN]

Kasvillisuuskuvaus:

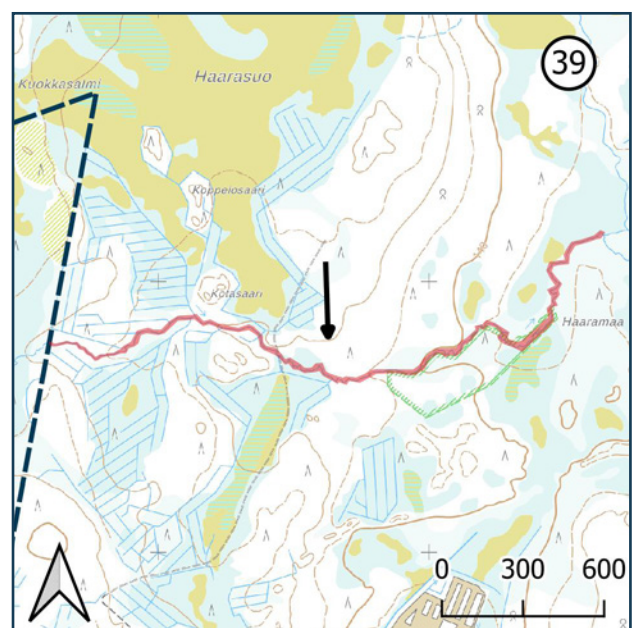
Haaranlatvasta, hankealueen länsipuolelta virtaa nimetön, luonnontilaltaan heikentynyt puro, mikä Haaramaassa yhdistyy Pahaojaan. Uoma on luonnontilaisen kaltaisena mutkitteleva hankealueen länsireunalta Kotasaaren eteläpuolelle ja yksityismaiden suojelualueelta Haaramaahan. Näillä osuuksilla uoman reunat ovat puustoisia, muualla vain osittain. Uomaa on osin kaivettu, suoristettu ja siihen on johdettu sivuoja. Uoma on kapea ja paikoitellen kivipohjainen.

Arvoluokka:

Luokka 2, koska kuvio on vesilain 3:2 §:n mukainen puro, joka on ekologisen verkoston kannalta tärkeä. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi.

Maankäyttösuosituks:

Vesilain 3:2 §:n mukaiset. Kuvion länsiosassa on metsälain 10 §:n raja, jota koskee myös metsälaki.

40. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet

[EN]

Kasvillisuuskuvauk-

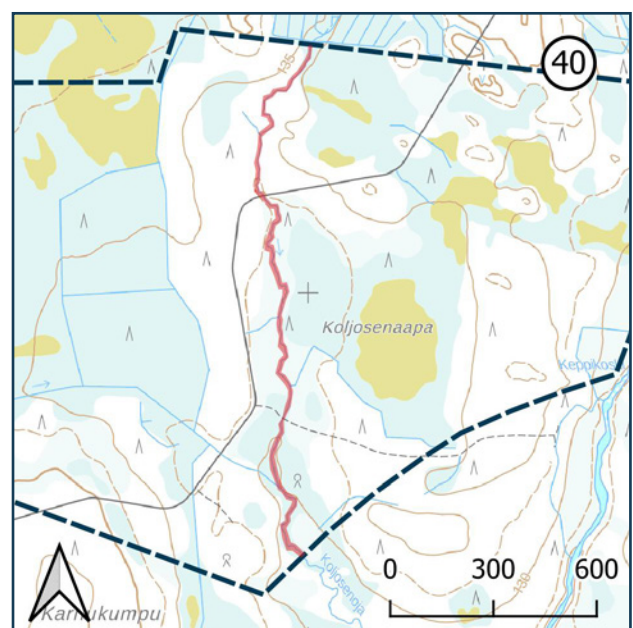
Hankealueen koillisosassa sijaitseva Koljosenoja virtaa Hankealueen itäpuolella Ruonajokeen. Koljosenoja on luonnontilaltaan vain hieman heikentynyt, vaikka uomaan on paikoitellen johdettu ojituksia. Uoma on ominaispiirteiltään kapea ja loivasti mutkitteleva sekä hiekka- tai hietapohjainen. Uomassa esiintyy muun muassa pikkupalpakkoa. Reunavyöhykkeessä kasvaa hieskoivua ja pajuja sekä rehevää ruohokasvustoa, kuten mesiangervoa ja kastikkaa.

Arvoluokka:

Luokka 2, koska kuvio on vesilain 3:2 §:n mukainen puro, joka on ekologisen verkoston kannalta tärkeä. Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) elinympäristöiksi.

Maankäyttösuositukset:

Vesilain 3:2 §:n mukaiset.

41. Noro

[DD]

Kasvillisuuskuvauk:

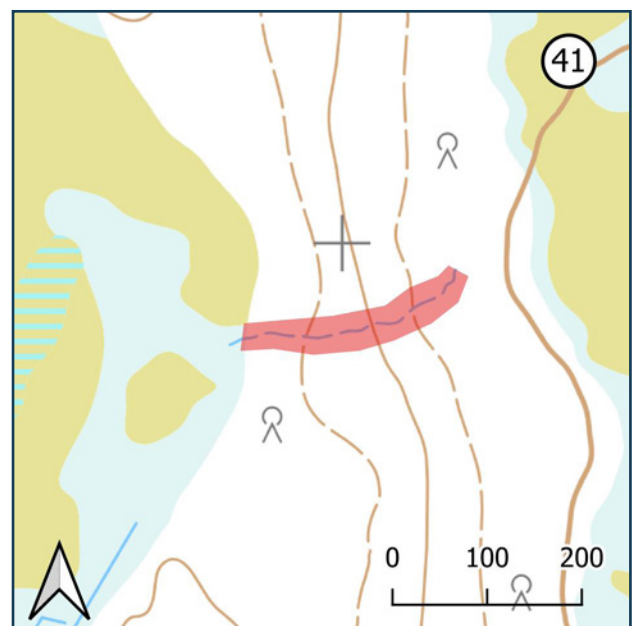
Kangaskorpikuvioiden (kuvio 27) keskellä on Haarasuolta itään laskeva sorapohjainen, kivinen ja luonnontilainen noro. Norossa on kiviä ja lahoppua. Ruohokasvillisuutena esiintyy muun muassa korpi-imarretta, mesiangervoa ja korpikastikkaa sekä nurmilauhaa, tupassaraa, lillukkaa ja kieloa. Ympäröivän kangaskorven kuusi- ja koivuvaltainen puusto muodostaa pienilmastoa suojaavan vyöhykkeen.

Arvoluokka:

Luokka 1, koska noro on vesilain 2:11 §:n mukainen vesiluontotyyppi. Norot ovat Suomessa puutteellisesti (DD) tunnettuja, eikä niillä ole uhanalaisluokitusta.

Maankäyttösuositukset:

Vesilain mukaiset. Vesilain 2:11 §:n mukainen vesiluontotyyppin vaarantamiskielto voi koskea pienveden ohella sen reuna- ja vaikutusvyöhykettä (Tolonen, J. ym 2019).

7. Tulokset ja päätelmät

Ranuan Rahaselän selvitysalue on suurelta osin kasvillisuudeltaan pirstoutunutta ja talouskäytössä olevaa kangasmetsää, ojitettua turvekangasta, korpi- ja rämemuuttumaa sekä turvetuotantoalueita. Luonnontilaisia tai sen kaltaisia kuvioita on etenkin selvitysalueen pohjoisosien aapasoilla, joissa esiintyy kalkkivaikutteisia lettoja. Selvitysalueen virtavedet ovat paikoitellen luonnontilaltaan heikentyneitä, mutta ekologisen verkoston kannalta erittäin tärkeitä elinympäristöjä. Kasvillisuusselvityksessä ei löytynyt luonnonsuojelulain (9/2023) luvun 7: 64 §:n mukaisia luontotyyppiejä.

Selvitysalueelta löydettiin yhteensä 42 arvokasta kasvillisuuskuviota (taulukko 1). Arvoluokkaan 1 sijoittuu 13 kuviota, jotka ovat vesilain 2:11 § nojalla suojeltuja luontotyyppiejä, LSL (22.12.2009/1587) 24 §:n yksityismaiden suojelualueita (YSA), soidensuojelun täydennysehdotusalueen kuvio sekä direktiivilajin (Tikankontti) kasvupaikka. Arvoluokassa 2 on neljä kuviota, jotka ovat ekologisen verkoston kannalta tärkeitä virtavesiä. Yksi arvoluokan 2 kuvio on edustava ekologisen verkoston kannalta merkittävä aapasuo, jolla esiintyy uhanalaisia luontotyyppiejä ja huomionarvoista putkilokasvilajistoa. Arvoluokkaan 3 sijoittuu 23 kuviota, jotka turvaavat paikallista monimuotoisuutta ja ovat ekologisen verkoston kannalta paikallisesti tärkeitä. Arvoluokassa 4 on yksi paikallista monimuotoisuutta tukeva kuvio. Käytännössä kyseiset kuviot suositellaan säilytettäväksi koskemattomina niin, että niiden ominaispiirteet eivät muutu. Arvoluokan yksi kohteiden maankäyttöä säätelevät vesilaki (2:11 §) ja luonnonsuojelulaki (9/2023) (16 §, 53 §, 74 § ja 77 §). Arvoluokan 2 virtavesien maankäyttöä ohjaa vesilaki 3:2 §.

Selvitysalueelta löydettiin 208 putkilokasvilajia (taulukko 3), mikä on pinta-alaan ja elinympäristöihin nähden tavanomainen määrä. Huomionarvoisia putkilokasveja näistä on 11 lajia (taulukko 2 ja kuva 12). Rauhoitettua (LSA 2023/1066, liite 3 ja liite 7 ja EU:n luontodirektiivin II-liite ja IV-liite ja silmälläpidettävää (NT) tikankonttia (*Cypripedium calceolus*) esiintyi useita kymmeniä yksilöitä melko suppealla alueella.

Selvitysalueelta on aiempia havaintoja nyt löydettyistä huomionarvoisista lajeista (Suomen lajietietokeskus 2025). Lisäksi aiempia uhanalaisten putkilokasvilajien havaintoja on lettopajusta (*Salix myrsinoides*), lettosarasta (*Carex heleonastes*), lettorikosta (*Saxifraga hirculus*), korpisarasta (*Carex loliacea*), viitasarasta (*Carex tenuiflora*) ja suovalkusta (*Hammarbya paludosa*). Näitä lajeja ei löydetty. Haitallisista vieraslajeista ei myöskään tehty havaintoja.

Taulukko 1. Arvokkaiden luontotyyppikohteiden lukumäärät arvoluokittain.

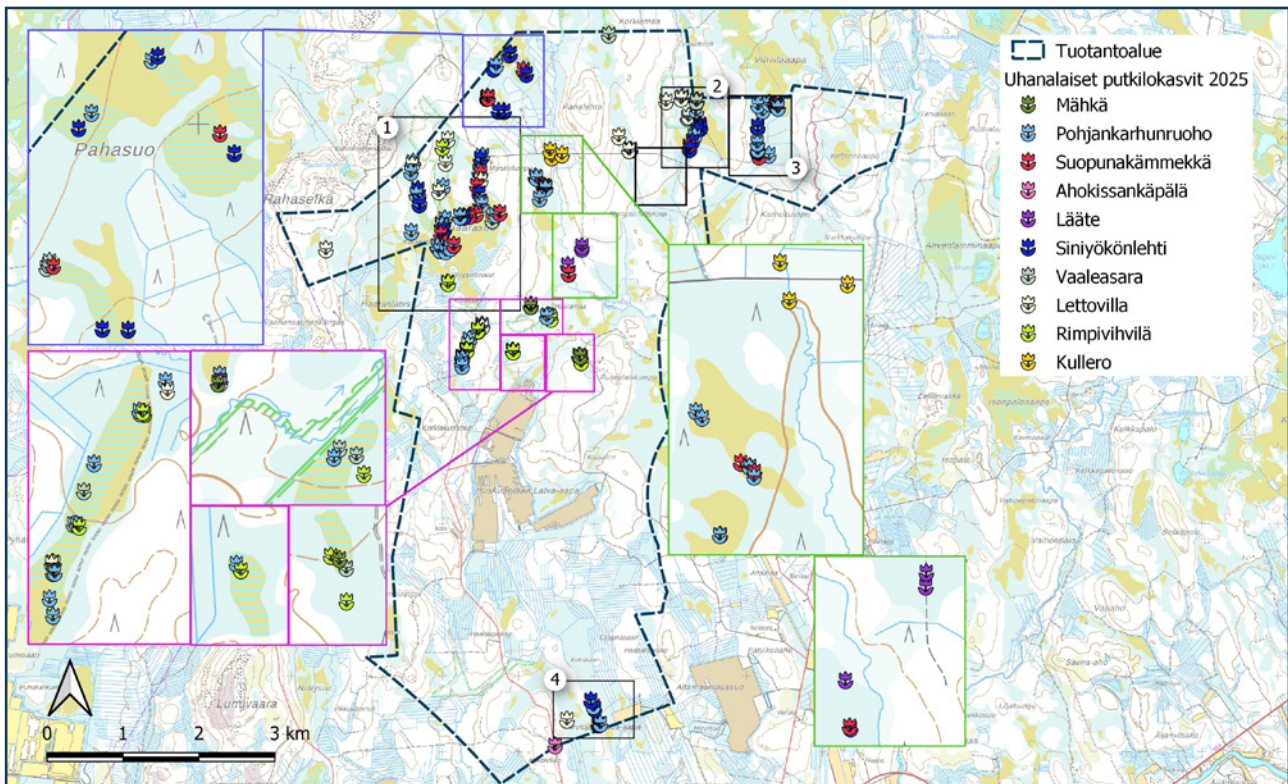
Arvoluokka	Lukumäärä
1	13
2	5
3	23
4	1

Taulukko 2. Alueella esiintyvät huomionarvoiset putkilokasvit.

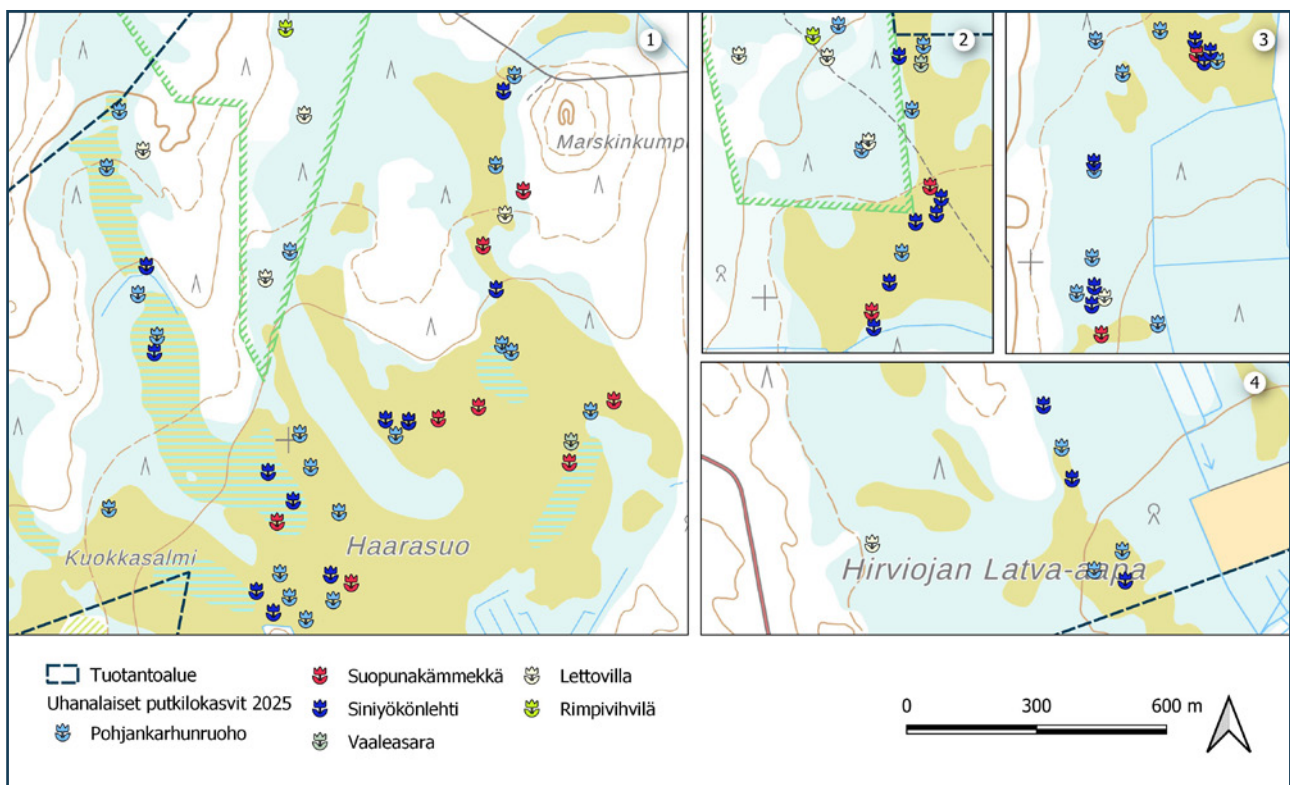
LC = säilyvä, RT = alueellisesti uhanalainen, NT = silmälläpidettävä.

LSA = luonnonsuojeluasetus 2023/1066, liite 3 ja liite 7, Dir = EU:n luontodirektiivin II-liite ja IV liite.

Laji	Tieteellinen nimi	Uhanalaisuusluokka	Kuvionr
Mähkä	<i>Selaginella selaginoides</i>	LC, RT 3a	13, 19, 21
Pohjankarhunruoho	<i>Tofieldia pusilla</i>	LC, RT 3a	1, 4-7, 11, 13, 14, 17, 21, 24
Tikankontti	<i>Cypripedium calceolus</i>	NT, RT 3a, LSA, Dir	42
Suopunäkämme	<i>Dactylorhiza incarnata</i> subsp. <i>incarnata</i>	NT	1, 5, 6, 7
Ahokissankäpäle	<i>Antennaria dioica</i>	NT	Korkiakummuntie 5
Lääte	<i>Saussurea alpina</i>	LC, RT 3a	Sararämeillä, letolla 1
Siniyökönlehti	<i>Pinguicula vulgaris</i>	LC, RT 3a	1, 2, 5-7, 22
Vaaleasara	<i>Carex livida</i>	LC, RT 3a	1, 2, 5, 7, 14, 17, 19, 21
Lettovilla	<i>Eriophorum latifolium</i>	LC, RT 3a	2, 4, 5-7, 10, 13, 21, 24
Rimpivihvilä	<i>Juncus stygius</i>	LC, RT 3a	4, 7, 14, 17, 19, 21, 24
Kullero	<i>Trollius europaeus</i>	LC, RT 3a	Pahaoja N

Kuva 12. Huomionarvoisten putkilokasvien sijainnit kartalla.

Kuva 13. Suurennot kuvan 12 kohteisiin 1–4.

Taulukko 3. Selvitysalueella havaitut putkilokasvit aakkosjärjestyksessä. Tähdellä merkityt ovat puutarhakarkulaisia tai viljelyjäänteitä.

Laji	Tieteellinen nimi	Laji	Tieteellinen nimi
Ahojakkärä	<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	Hieskoivu	<i>Betula pubescens</i>
Ahokissankäpä	<i>Antennaria dioica</i>	Hietakastikka	<i>Calamagrostis epigejos</i>
Ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	Hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>
Ahomatara	<i>Galium boreale</i>	Hilla, suomurain, lakka	<i>Rubus chamaemorus</i>
Aho-orvokki	<i>Viola canina</i>	Hoikkavilla	<i>Eriophorum gracile</i>
Ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>	Huopahdake	<i>Cirsium helenioides</i>
Ahopäivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Isokarpalo	<i>Vaccinium oxycoccos</i>
Haapa	<i>Populus tremula</i>	Isolaukku	<i>Rhinanthus serotinus</i>
Halava	<i>Salix pentandra</i>	Isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>
Harmaaleppä	<i>Alnus incana</i>	Isorölli	<i>Agrostis gigantea</i>
Harmaasara	<i>Carex canescens</i>	Isotalvikki	<i>Pyrola rotundifolia</i>
Heinätahtimö	<i>Stellaria graminea</i>	Isoulpukka	<i>Nuphar lutea</i>
Herttakaksikko	<i>Neottia cordata</i>	Jokapaikansara	<i>Carex nigra</i>
Hetekaali	<i>Montia fontana</i>	Jouhisara	<i>Carex lasiocarpa</i>

Laji	Tieteellinen nimi	Laji	Tieteellinen nimi
Jouhivihvilä	<i>Juncus filiformis</i>	Lamparevesikuusi	<i>Hippuris vulgaris</i>
Juolukka	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Lapinkastikka	<i>Calamagrostis lapponica</i>
Juolukkapaju	<i>Salix myrtilloides</i>	Lehtokorte	<i>Equisetum pratense</i>
Juurtosara	<i>Carex chordorrhiza</i>	Lehtonurmikka	<i>Poa nemoralis</i>
Järvikorte	<i>Equisetum fluviatile</i>	Lehtotesma	<i>Milium effusum</i>
Järviruoko	<i>Phragmites australis</i>	Lehtovirmajuuri	<i>Valeriana sambucifolia</i>
Kaarlenvaltikka	<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>	Leinikit	<i>Ranunculus</i>
Kangaskorte	<i>Equisetum hyemale</i>	Lettovilla	<i>Eriophorum latifolium</i>
Kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>	Leväkkö	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Kanerva	<i>Calluna vulgaris</i>	Lillukka	<i>Rubus saxatilis</i>
Karheanurmikka	<i>Poa trivialis</i>	Luhtakastikka	<i>Calamagrostis stricta</i>
Karhunputki	<i>Angelica sylvestris</i>	Luhtakuusio	<i>Pedicularis palustris</i>
Kataja	<i>Juniperus communis</i>	Luhtalitukka	<i>Cardamine pratensis</i>
Katinlieko	<i>Lycopodium clavatum</i>	Luhtamatar	<i>Galium uliginosum</i>
Keltaliekko	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	Luhtarölli	<i>Agrostis canina</i>
Ketosilmäruoho	<i>Euphrasia stricta</i>	Luhtasara	<i>Carex vesicaria</i>
Ketunlieot	<i>Huperzia</i>	Luhtasuoputki	<i>Peucedanum palustre</i>
Kevätpiippo	<i>Luzula pilosa</i>	Luhtavilla	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Kielo	<i>Convallaria majalis</i>	Lääte	<i>Saussurea alpina</i>
Kiiltopaju	<i>Salix phylicifolia</i>	Maariankämmeikkäryhmä	<i>Dactylorhiza maculata-ryhmä</i>
Kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>	Maitohorsma	<i>Epilobium angustifolium</i>
Koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Mesiangervo	<i>Filipendula ulmaria</i>
Konnanvihvilä	<i>Juncus bufonius</i>	Mesimarja	<i>Rubus arcticus</i>
Korpi-imarre	<i>Phegopteris connectilis</i>	Metsäälvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>
Korpikaisla	<i>Scirpus sylvaticus</i>	Metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>
Korpikastikka	<i>Calamagrostis purpurea</i>	Metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinacea</i>
Korpiorvokki	<i>Viola epipsila</i>	Metsäkorte	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Korpipaatsama	<i>Franfula alnus</i>	Metsäkurjenpolvi	<i>Geranium sylvaticum</i>
Kotkansiipi	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	Metsäkuusi	<i>Picea abies</i>
Kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	Metsälauha	<i>Deschampsia flexuosa</i>
Kurjenjalka	<i>Comarum palustre</i>	Metsämaitikka	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Kylänurmikka	<i>Poa annua</i>	Metsämänty	<i>Pinus sylvestris</i>
Lampaannata	<i>Festuca ovina</i>	Metsäorvokki	<i>Viola riviniana</i>

Laji	Tieteellinen nimi	Laji	Tieteellinen nimi
Metsätähti	<i>Trientalis europaea</i>	Pitkälehtikihokki	<i>Drosera anglica</i>
Metsätähtimö	<i>Stellaria longifolia</i>	Pohjankallioimarre	<i>Polypodium vulgare</i>
Mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Pohjankarhunruoho	<i>Tofieldia pusilla</i>
Mustuvapaju	<i>Salix myrsinifolia</i>	Pohjanpaju	<i>Salix lapponum</i>
Mutasara	<i>Carex limosa</i>	Pohjanpunaherukka	<i>Ribes spicatum</i>
Myrskykeiso	<i>Cicuta virosa</i>	Poimulehti	<i>Alchemilla sp.</i>
Mätässara	<i>Carex cespitosa</i>	Polkusara	<i>Carex brunnescens</i>
Niittyjuola	<i>Elytrigia repens</i>	Pullosara	<i>Carex rostrata</i>
Niittyleinikki	<i>Ranunculus acris</i>	Puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>
Niittynurmikka	<i>Poa pratensis</i>	Puna-apila	<i>Trifolium pratense</i>
Niittynätkelmä	<i>Lathyrus pratensis</i>	Punanata	<i>Festuca rubra</i>
Niittysuolaheinä	<i>Rumex acetosa</i>	Puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
Nuokkuhelimikkä	<i>Melica nutans</i>	Pyöreälehtikihokki	<i>Drosera rotundifolia</i>
Nuokkotalvikki	<i>Orthilia secunda</i>	Raate	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Nurmihärkki	<i>Cerastium fontana</i>	Rahkasara	<i>Carex pauciflora</i>
Nurmilauha	<i>Deschampsia cespitosa</i>	Raita	<i>Salix caprea</i>
Nurmirölli	<i>Agrostis capillaris</i>	Ranta-alpi	<i>Lysimachia vulgaris</i>
Nurmitähkiö, timotei	<i>Phleum pratense</i>	Rantakukka	<i>Lythrum salicaria</i>
Näsiä	<i>Daphne mezereum</i>	Rantamatara	<i>Galium palustre</i>
Ojakellukka	<i>Geum rivale</i>	Rantaminttu	<i>Mentha arvensis</i>
Ojäkärsämo	<i>Achillea ptarmica</i>	Rantavihilä	<i>Juncus alpinoarticulatus</i>
Oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>	Rantatädyke	<i>Veronica longifolia</i>
Orvontädyke	<i>Veronica serpyllifolia</i>	Rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>
Pallosara	<i>Carex globularis</i>	Rentukka	<i>Caltha palustris</i>
Pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>	Riidenlieko	<i>Lycopodium annotinum</i>
Piharatamo	<i>Plantago major</i>	Riippasara	<i>Carex magellanica</i>
Pihasaunio	<i>Matricaria suaveolens</i>	Rimpivesiherne	<i>Utricularia intermedia</i>
Pihatähtimö	<i>Stellaria media</i>	Rimpivihvilä	<i>Juncus stygius</i>
Pihlaja	<i>Sorbus aucuparia</i>	Ruohokanukka	<i>Cornus suecica</i>
Pikkukarpalo	<i>Vaccinium microcarpum</i>	Ruokohelpi	<i>Phalaris arundinacea</i>
Pikkulaukku	<i>Rhinanthus minor</i>	Rätvänä	<i>Potentilla erecta</i>
Pikkupalpakko	<i>Sparganium natans</i>	Rönsyleinikki	<i>Ranunculus repens</i>
Pikkutalvikki	<i>Pyrola minor</i>	Salokeltanot	<i>Hieracium sect. Hieracium</i>

Laji	Tieteellinen nimi	Laji	Tieteellinen nimi
Savijäkkärä	<i>Gnaphalium uliginosum</i>	Tupasvilla	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	Tuppisara	<i>Carex vaginata</i>
Sianpuolukka	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Turveketunlieko	<i>Huperzia selago</i>
Siniheinä	<i>Molinia caerulea</i>	Tähtisara	<i>Carex echinata</i>
Siniyökönlehti	<i>Pinguicula vulgaris</i>	Tähtitalvikki	<i>Moneses uniflora</i>
Siperiansinivalvatti	<i>Lactuca sibirica</i>	Uistinvita	<i>Potamogeton natans</i>
Soreahiirenporras	<i>Athyrium filix-femina</i>	Ukonkeltanot	<i>Hieracium</i>
Sormihanhikit	<i>Potentilla</i>	Vaaleasara	<i>Carex livida</i>
Sudenmarja	<i>Paris quadrifolia</i>	Vadelma	<i>Rubus idaeus</i>
Suohorsma	<i>Epilobium palustre</i>	Vaivaiskoivu	<i>Betula nana</i>
Suokeltto	<i>Crepis paludosa</i>	Vaivero	<i>Chamaedaphne calyculata</i>
Suokorte	<i>Equisetum palustre</i>	Valkoapila	<i>Trifolium repens</i>
Suokukka	<i>Andromeda polifolia</i>	Valkopiirtoheinä	<i>Rhynchospora alba</i>
Suo-ohdake	<i>Cirsium palustre</i>	Vanamo	<i>Linnaea borealis</i>
Suo-orvokki	<i>Viola palustris</i>	Variksenmarja	<i>Empetrum nigrum</i>
Suopunakämmekkä	<i>Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata</i>	Vehka	<i>Calla palustris</i>
Suopursu	<i>Rhododendron tomentosum</i>	Vesisara	<i>Carex aquatilis</i>
Suovilukko	<i>Parnassia palustris</i>	Vesitähdet	<i>Callitriche</i>
Syysmaitiainen	<i>Leontodon autumnalis</i>	Viiltosara	<i>Carex acuta</i>
Terttualpi	<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	Viitakastikka	<i>Calamagrostis canescens</i>
Tikankontti	<i>Cypripedium calceolus</i>	Villapääluikka	<i>Trichophorum alpinum</i>
Tuhkapaju	<i>Salix cinerea</i>	Virpapaju	<i>Salix aurita</i>
Tuomi	<i>Prunus padus</i>	Voikukka	<i>Taraxacum sp.</i>
Tupasluikka	<i>Trichophorum cespitosum</i>	Äimäsara	<i>Carex dioica</i>
Yhteensä			208

7. Kirjallisuus ja lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019:

Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019.

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018:

Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Suomen ympäristökeskus ja

Ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. Osa 1.

Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005:

Suuri Pohjolan Kasvio. Kustannusosekeyhtiö Tammi, Helsinki.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023:

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.

2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.

Suomen Lajitietokeskus 2025:

Putkilokasvihavaintoja selvitysalueelta. Julkinen aineisto. Viitattu 30.11.2025 (www.laji.fi).

Suomen metsäkeskus 2025:

Erityisen tärkeät elinympäristökuviot. Viitattu 30.11.2025 (www.metsakeskus.fi).

Tolonen, J., Leka, J., Yli-Heikkilä, K., Hämäläinen, L. ja Halonen, L. 2019:

Pienvesiopus. Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 36/2019.

SITOWISE